

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейської Комісії в Україні та Білорусі

- ⇒ ГОЛОВА ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄВРОКОМІСІЇ В УКРАЇНІ І БІЛОРУСІ ІСН БОУГ ПРОВІВ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЮ / 4
- ⇒ ТРИВАЄ КОНКУРС ДІТЯЧОГО МАЛЮНКУ НА ТЕМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ / 10
- ⇒ У БІЛОРУСІ ВІДКРИЮТЬ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОКОМІСІЇ / 19
- ⇒ ІНОЗЕМНИМ АВТОПОРУШНИКАМ БУДЕ ВАЖЧЕ УНИКНУТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ / 21

A photograph of two women in traditional European attire. The woman on the left has her hair in a large, intricate braided bun and wears a grey dress with a white ruffled collar and a pearl necklace. The woman on the right has shoulder-length blonde hair and wears a light blue, long-sleeved blouse with a decorative brooch on the chest and lace detailing on the sleeves. They are both smiling and appear to be in conversation. The background is slightly blurred, showing what might be a flag or a wall.

**Жінки демонструють міць та гнучкість
у конфліктах і кризах** (стор. 17)

Підписано Меморандум про взаєморозуміння у рамках проекту HUREMAS-2, покликаною допомогти в реформуванні Державної прикордонної служби України (стор. 10).

У березні Брюссель відвідав хорватський прем'єр-міністр Іво Санадер, який зустрівся з Президентом Єврокомісії Жозе Мануелем Баррозу. Про членські перспективи Хорватії та інших держав Західних Балкан читайте на стор. 18.

СВРОБЮЛЕТЕНЬ №4'08

Інформаційне видання Представництва
Європейської Комісії в Україні та Білорусі

Засновник: Представництво
Європейської Комісії в Україні та Білорусі

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПП від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейської Комісії

© Європейська Комісія, 2008

Керівник проекту Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Тетяна Яцюк

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Анатолій Марциновський
Сергій Матвеев

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 15.04.08.

Друк: ТОВ «День печати»
м. Київ, пров. Карельський, 8

Наклад 10 500 прим.

Безкоштовно

Відносини ЄС-Україна

Ієн Боуг: «Дуже важливо, щоб наші
відносини існували не лише для політиків,
держслужбовців та бізнесменів» 4

Європейська політика сусідства:
Україна серед лідерів 5

ЄС і Україна оцінили
виконання Плану дій 6

Євросоюз закликав до політичної
стабілізації 7

Андрій Веселовський очолив
Представництво України при ЄС 8

Відбувся сьомий раунд переговорів
з посиленої угоди 8

Європейські інвестиції в Україну
зростають 8

Хав'єр Солана вважає відносини ЄС
і України «потенційно дуже
продуктивними» 9

Брюссель відвідав Володимир Шандра 9

ЄС занепокоєний збільшенням випадків
насилля над іноземцями 9

Програми ЄС в Україні

Дітей запрошують малювати
на тему гендерної рівності 10

Оголошено журналістський конкурс 10

Реформування української
прикордонної служби триватиме 10

Обговорили питання трудової міграції 11

Відбувся семінар, присвячений
проблемам біженців 11

Відкрито до підписання меморандум
із захисту прав споживачів 12

Відбувся 5-й фестиваль документального
кіно про права людини 13

UEPLAC тестує нову
інформаційну систему 13

Новини Євросоюзу

Економіка

Європейська Рада була сфокусована
на економічних питаннях 14

Інституційні справи

Півстолітній ювілей Європарламенту 16

Комісаром від Кіпру
стала Андрула Вассіліу 16

Гендерна рівність

Беніта Ферреро-Вальднер:
«Жінки демонструють надзвичайні міць
та гнучкість у конфліктах і кризах» 17

Розширення

Оллі Рен: «Кожна з країн Західних Балкан
може пришвидшити інтеграцію до ЄС» 18

Зовнішня політика

У Білорусі відкриють Представництво
Єврокомісії 19

ЄС проти бойкотування
Олімпійських ігор у Китаї 19

Брюссель привітав Дмитра Медведєва
з перемогою 19

Сільське господарство

Збільшено квоти
на виробництво молокопродукції 20

Лютц Гопель: «Для сільського
господарства потрібні добре освічені,
здібні люди» 20

Транспорт

Іноземним автопорухникам буде
важче уникнути відповідальності 21

Схвалено нові стандарти
авіаційної безпеки 21

Довкілля

Європейці відчувають особисту
відповідальність за стан довкілля 22

Розширилася мережа «Природа-2000» 22

Права

Визначили «чемпіона»
із захисту споживачів 23

Єврокомісія захищає права дітей 23

Гайд-парк

Девід Стулік: «Чеські уряди завжди
мали міцну підтримку людей щодо
наближення до ЄС та вступу до нього» 24

Адріанос Кириакідіс:
«ЄС є величезним політичним,
а не географічним проектом» 25

Подорожі

Українці вкорінюються
в Іспанії 26

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

Що певним чином відрізняє Україну від
Європейського Союзу — то це ставлення до
питання гендерної рівності, ролі жінок у всіх
сферах сучасного життя. Зокрема, це прояв-
ляється під час святкування Міжнародного
жіночого дня, про що йдеться у цьому номері
«Євробюлетеня».

В Україні 8 березня — це квіти, комплі-
менти, поцілунки, подарунки, застілля... Ус-
падкована від Радянського Союзу традиція за-
лишається практично незмінною: підкресле-
на пошана й повага до жінки саме в цей
день, емоційність, офіційні й неофіційні за-
ходи, зрештою — загальнонаціональний ха-
рактер святкування й вихідний, бо ж «черво-
ний» день календаря.

У Європі 8 березня — також важлива дата.
Але характер відзначення Міжнародного жіно-
чого дня зовсім інший. Нема квітів, випивки,
дорогих подарунків. Є конференції, промови,
статті в газетах, інтерв'ю на телебаченні. Але
не про жіночу чарівність і красу, а про рівність
чоловіків і жінок, активнішу їхню участь у дер-
жавному та громадському житті, в політиці.

У Європейському Союзі ви не зустрінете
висловлювання на кшталт «слабка стать». Ко-
ли Жозе Мануеля Баррозу обрали Президен-
том Єврокомісії, він відразу ж пообіцяв від-
дати третину місць у ній жінкам — і своєї
обіцянки дотримався: зараз дев'ять з 27 чле-
нів Комісії — жінки. Уже другий рік поспіль
Європейська Комісія проводить конкурс ди-
тячого малюнку на тему гендерної рівності
— про це теж йдеться в цьому номері. У
Парламентській Асамблеї Ради Європи є ви-

мога щодо представництва жінок у делегаці-
ях національних парламентів. У деяких скан-
динавських країнах жінки вже давно принай-
мні зрівнялися з чоловіками у представницт-
ві в урядах та законодавчих органах.

Очевидно, що й Україна до цього рано чи
пізно дійде. Адже велика роль жінки в роди-
ні та громаді є традиційною для українсько-
го суспільства. Звичайно, тривала відірва-
ність від Європи далася взнаки, але тради-
цію не знищено. Саме жінка є на сьогодні най-
популярнішим в Україні політиком, більшає жі-
нок у парламенті. Рано чи пізно будуть ген-
дерні дискусії європейського типу. Адже
наближення до Європи, Євросоюзу проявля-
ється не лише в укладених з ним угодах,
але й у таких от на перший погляд незнач-
них речах, як рівність чоловіка й жінки.

Редакція

«ДУЖЕ ВАЖЛИВО, ЩОБ НАШІ ВІДНОСИНИ ІСНУВАЛИ НЕ ЛИШЕ ДЛЯ ПОЛІТИКІВ, ДЕРЖСЛУЖБОВЦІВ ТА БІЗНЕСМЕНІВ»

Голова Представництва Єврокомісії в Україні
і Бєларусі Ієн Боуг провів прес-конференцію. Мова йшла про підсумки минулого року.

ПОСОЛ НАГАДАВ, ЩО ОДНІЄЮ З ГОЛОВНИХ ПОДІЙ СТАВ ПОЧАТОК ПЕРЕГОВОРІВ З ПІДГОТОВКИ НОВОЇ ПОСИЛЕНОЇ УГОДИ МІЖ ЄС І УКРАЇНОЮ. А вже в лютому цього року розпочато перемовини про створення Зони вільної торгівлі.

— Якщо Україна і ЄС зможуть справді втілити всі ті ідеї, які планується закласти в нову посилену угоду, включаючи положення майбутньої Угоди про вільну торгівлю — то Україна буде справді інтегрованою у внутрішній ринок Європейського Союзу, — наголосив Ієн Боуг. — Думаю, це дуже цінний приз для України. За нього варто боротися.

Посол також нагадав про створення Інвестиційного фонду в рамках Європейської політики сусідства.

— Передбачається, що Європейська Комісія виділить для цього фонду грантові кошти у розмірі 700 млн євро, — розповів Ієн Боуг. — Ми дуже сподіваємося й очікуємо, що ця сума зросте у чотири-п'ять разів завдяки участі таких інституцій як Європейський

інвестиційний банк, а також інших європейських та міжнародних фінансових структур. Для України це дасть можливість зібрати кошти, які можна буде інвестувати у розвиток інфраструктури. Мова йде про транспорт, охорону довкілля та інші галузі.

Після вступного слова посол відповів на запитання журналістів.

— Наскільки співпраця України та ЄС у гуманітарній сфері буде корисною для звичайних українців?

— Дуже важливо, щоб відносини між Україною та ЄС не існували лише для політиків, держслужбовців та бізнесменів, а щоб ця співпраця була корисною для всіх громадян. Ми маємо багато проектів, які раніше впроваджувалися у рамках програми Тасіс, а сьогодні реалізуються у рамках Інструменту Європейського сусідства та партнерства. Це програми у сфері охорони здоров'я, освіти тощо. Дуже важливо, що зараз в Україні та її громадян з'являється можливість брати участь у тих програмах, які раніше були відкриті

лише для країн ЄС. Наприклад, у рамках програми Темпус.

— На саміті НАТО в Бухаресті Україні було відмовлено в приєднанні до Плану дій з набуття членства. Чи має Євросоюз якусь позицію щодо цього?

— Ні, тому що ЄС — це ЄС, а НАТО — це НАТО. Але деякі реформи, які вимагаються для приєднання до НАТО, справді схожі на ті, що їх треба реалізувати для вступу в Євросоюз, наприклад, у таких сферах як державне управління. Це ті реформи, які сьогодні викладені у Плані дій Україна–ЄС, і щодо яких також будуть положення у новій посиленій угоді, переговори щодо якої сьогодні тривають.

— В Україні часто можна почути, що наша країна не зможе стати членом ЄС, доки не вступить до НАТО. Це правда?

— Необов'язково. Адже деякі країни ЄС не є членами НАТО, і навпаки — є члени НАТО, які не входять до ЄС. Справді, деякі держави стали членами Євросоюзу після того, як вступили до НАТО. Але це не є обов'язковим порядком подій. Вступ до ЄС і до НАТО — дві абсолютно окремі процедури.

— Скільки часу займе укладання нової посиленої угоди?

— Відповіді на це запитання немає, тому що важко передбачити, скільки часу можуть зайняти переговори. Ми досягли дуже хороших успіхів і прогресу у тій частині угоди, яка не стосується Зони вільної торгівлі. Вже відбулося сім раундів переговорів, і в деяких аспектах справді досягнуто грандіозних результатів. Зараз розпочинаємо переговори щодо Зони вільної торгівлі, яка буде частиною посиленої угоди. Коли Комісар Пітер Мендельсон був в Україні, йому теж ставили запитання про можливі часові рамки процесу. Він відмовився давати будь-які прогнози. Зараз обидві сторони налаштовані на те, аби дуже серйозно й швидко рухатися до фінішу.

Петро Сопільник

ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СУСІДСТВА: УКРАЇНА СЕРЕД ЛІДЕРІВ

На початку квітня

Європейська Комісія оприлюднила Повідомлення для Європарламенту та Ради ЄС «Реалізація Європейської політики у 2007 році». Представила документ на щоденному брифінгу для журналістів у Європейській Комісії Комісар ЄС з питань зовнішніх зв'язків та Європейської політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

У КИЄВІ ЖУРНАЛІСТИ МОГЛИ У ПРЯМОМУ ЕФІРІ СПОСТЕРІГАТИ Й ВИСТУП У ПРЕДСТАВНИЦТВІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ В УКРАЇНІ І БЕЛАРУСІ — БУЛО НАЛАГОДЖЕНО ТЕЛЕМІСТ. Таку ж можливість отримала преса і в інших державах, на які поширюється Європейська політика сусідства, окрім закавказьких країн.

— Наша сусідська політика є успішною, — заявила Беніта Ферреро-Вальднер. — Ми тісно співпрацюємо з нашими партнерами, щоб допомогти їм втілити структурні реформи й наблизитися до ЄС. Минулорічний прогрес був значним у багатьох країнах. Наші відносини з сусідами на Півдні й Сході стають інтенсивнішими й пліднішими. Кожна країна вибудовує свої відносини індивідуально. З огляду на це ми зараз розглядаємо можливість особливого поглиблення стосунків з чотирма країнами, які продемонстрували особливий прогрес і амбіції.

Ці країни — Україна, Молдова, Ізраїль і Марокко. Беніта Ферреро-Вальднер проанонсувала збільшення фінансування ЄС для цих держав. Вона зауважила, що виділені суми будуть не гігантськими, але й не символічними. Ще не визначено, на що саме підуть додаткові гроші у випадку України — проте Комісар припустила, що їх можна було б використати на судову реформу, боротьбу з корупцією та покращення бізнес-клімату.

Для кожної країни ЄНП Європейська Комісія підготувала окремі додатки до Повідомлення. В «українському» документі в розділі «Загальні відомості та оцінка», зокрема, йдеться: «Україна продовжує здійснювати прогрес у більшості сфер, але швидкість порівняно з попередніми роками дещо гальмується. Це стосується структурних реформ, де свою роль також відіграла політична нестабільність, що характеризувала більшу частину 2007 року. Позитивний досвід України у проведенні демократичних виборів 2006 року був загалом підтверджений під час позачергових виборів 2007 року, також посилюється свобода слова. Інші великі досягнення упродовж звітного періоду — початок переговорів щодо нової посиленої угоди Україна–ЄС, завершення процесу вступу України

до СОТ, початок переговорів щодо глибокої та всеоб'ємної Зони вільної торгівлі як головного елементу нової посиленої угоди, набуття чинності угодами про спрощення процедури оформлення віз та про реадмісію і позитивний досвід співпраці з Місією ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні. Значно збільшилася за масштабом і змістом співпраця з питань спільної зовнішньої та безпекової політики. Україна продовжила роботу над досягненням цілей, встановлених Угодою про оцінку відповідності та прийнятність промислових виробів, а також зробила подальші успішні кроки у такій сфері, як захист прав інтелектуальної власності. Також загалом гарного прогресу було досягнуто в таких галузях як енергетика, і транспорт.

Конституційна реформа, спрямована на встановлення необхідної системи стримувань і противаг між основними державними органами, залишається основним пріоритетом для України. Так само й подальші кроки, що пот-

рібні для посилення принципу верховенства права за допомогою здійснення судової реформи, активізації боротьби з корупцією, а також значне покращення підприємницького та інвестиційного клімату. Україна отримала вигоду від стабільного економічного зростання протягом звітного періоду, але приборкання інфляції та тривале зростання залишаються головними макроекономічними викликами».

Звіт містить окремі розділи: «Політичний діалог і реформи», «Соціально-економічні реформи», «Питання торгівлі, ринку та регуляторної реформи», «Співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки», «Транспорт, енергетика, довкілля, інформаційне суспільство та науково-дослідницька діяльність», «Міжлюдські контакти, освіта та здоров'я». З ним можна ознайомитися на сайті Представництва Європейської Комісії в Україні (http://www.delukr.ec.europa.eu/home_uk.html) або на сайті Європейської політики сусідства (http://ec.europa.eu/world/enp/documents_en.htm). □

ЄС І УКРАЇНА ОЦІНИЛИ ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ДІЙ

Європейський Союз та Україна оприлюднили Спільну доповідь з виконання Плану дій Україна–ЄС. Документ являє собою огляд реалізації плану від часу набуття ним чинності.

Лютий 2005 року, український віце-прем'єр-міністр з питань євроінтеграції Олег Рибачук та віце-прем'єр головуючого тоді в Євросоюзі Люксембургу Жан Ассельборн підписують План дій Україна–ЄС.

ПЛАН ДІЙ УКРАЇНА–ЄС БУЛО УХВАЛЕНО У ЛЮТОМУ 2005 РОКУ НА ТРИРІЧНИЙ ПЕРІОД. Він служив постійним інструментом орієнтації та моніторингу співпраці між двома сторонами, а також засобом стимулювання реформ, що відбуваються в Україні.

Зокрема, у спільній доповіді з його виконання йдеться про таке:

«У виконанні Плану дій Україна–ЄС було досягнуто значного поступу. Зважаючи на те, що нині тривають перемовини щодо укладання нової посиленої угоди між ЄС та Україною, План дій продовжує бути чинним та має служити інструментом для співпраці між ЄС та Україною максимум ще протягом одного року»;

«Обидві сторони здійснили стисле, неформальне спільне оцінювання виконання Плану дій, яке також визначатиме низку конкретних додаткових заходів, які мають бути здійснені у 2008 році»;

«Наприкінці 2008 — на початку 2009 року обидві сторони розроблять новий спільний інструмент (його назву — «орієнтир», «план дій», «дорожня карта» чи інше буде узгоджено пізніше), який враховуватиме питання, щодо яких до того часу буде знайдено згоду в рамках перемовин з нової посиленої угоди, і який підготує набуття нею чинності».

Згадані вище додаткові заходи, які мають бути здійснені цього року, є такими:

— продовження переговорів з нової посиленої угоди, включаючи глибоку й всеоб'ємну Зону вільної торгівлі, з метою успішно завершити переговори у 2009 році. Підготувати другу оціночну доповідь до саміт у 2008 року і намагатися досягти доти цілкового порозуміння щодо меж, головних цілей, принципів та інституційних рамок угоди;

— тісно співробітничати, щоб цілком імплементувати угоди про спрощення процедури видачі віз та угоди про реадмісію;

— спираючись на успішну імплементування угод про спрощення процедури видачі віз та про реадмісію і беручи до уваги можливість запровадження безвізового режиму як довготермінової перспективи, як про це записано в преамбулі угоди про спрощення процедури видачі віз, обидві сторони можуть помірковувати над початком діалогу щодо цього питання;

— продовжити консультації щодо можливого використання Євросоюзом української далекої транспортної авіації;

— продовжити роботу щодо законів про акціонерні товариства, про куратуру та щодо податкового кодексу;

— виробити можливі способи співробітництва щодо REACH (Регулювання Європейського Співтовариства щодо хімікатів та безпечно-го їх використання. — **Євробюлетень**);

— завершити переговори щодо Угоди про спільний авіаційний простір;

— виробити та розпочати імплементування національної транспортної стратегії (включаючи пріоритети щодо розвитку транспортної інфраструктури, які стосуються всіх видів транспорту), яка сумісна з Білою книгою ЄС щодо транспорту та доповіддю Групи високого рівня щодо поширення транс'європейської транспортної мережі;

— укласти рамкову угоду, яка уможливить участь України в програмах ЄС і співробітництво з ним через спеціальні робочі заходи;

— спираючись на недавнє дослідження ЄС та України щодо реформ у функціонуванні газотранспортної системи в Україні, інтенсифікувати співробітництво в реабілітації та покращенні її інфраструктури, в тому числі через збільшення прозорості, і організувати донорську конференцію з метою допомогти знайти необхідне фінансування;

— продовжувати та інтенсифікувати співробітництво з метою використання нафтопроводу Одеса–Броди в напрямку з півдня на північ й поширити його до Плоцька (Польща);

— інтенсифікувати співробітництво з Україною з метою долучення її до Енергетичної угоди Співтовариства;

— започаткувати попередні переговори щодо створення в Україні Регіонального центру з питань довкілля;

— пришвидшити ратифікацію Євросоюзом Угоди зі співробітництва ЄС і України у сфері цивільних глобальних навігаційних систем;

— добиватися укладення угод між Україною та Європолем і Євроюстом;

— продовжувати консультації щодо запровадження спільних митниць та пунктів прикордонного контролю між Україною та сусідніми з нею країнами-членами ЄС і щодо малого прикордонного руху;

— розглянути заходи в сфері зайнятості й ставлення до трудових мігрантів, щоб забезпечити відповідно до Угоди про партнерство і співробітництво, недискримінаційне (на підставі національності) ставлення до них;

— тісно співпрацювати в реформуванні систем державної адміністрації в Україні на базі оцінок SIGMA;

— використовувати, де це доцільно, існуючі форми співробітництва, щоб допомогти Україні приготуватися до проведення футбольного чемпіонату Євро–2012;

— вжити належних кроків для створення Національного офісу Темпус в Україні, щоб він почав повноцінно функціонувати до початку нової фази програм Темпус;

— ратифікувати Конвенцію ЮНЕСКО щодо захисту й пропаганди культурного вираження й Конвенцію Ради Європи щодо транскордонного телебачення;

— обговорити у першому півріччі 2008 року в Комітеті з керування питання укладення угоди між ЄС і Україною щодо науки й технологій, які кроки мали б бути зробленими з боку України для отримання статусу асоційованого члена в Рамковій дослідницькій програмі.

З повним текстом Спільної доповіді з виконання Плану дій Україна–ЄС можна ознайомитися на сайті Представництва Єврокомісії в Україні за цією адресою. http://www.delukr.ec.europa.eu/files/eu_ukraine/ukraine_eu_joint_evaluation_2008_en.pdf. □

ЄВРОСОЮЗ ЗАКЛИКАВ ДО ПОЛІТИЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ

11 березня відбулося чергове засідання Ради з питань співробітництва ЄС–Україна. Європейський Союз представляли міністр закордонних справ головуючої в ЄС Словенії Димітрій Рупель, Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана, заступник голови Генерального директорату Єврокомісії з питань Європейської політики сусідства Юг Мінгареллі та постійний представник Франції (вона головуватиме в ЄС з 1 липня) при Європейському Союзі П'єр Селяль. Українську делегацію очолила прем'єр-міністр Юлія Тимошенко.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗАСІДАННЯ БУЛО УХВАЛЕНО СПІЛЬНУ ЗАЯВУ.

На 12-му засіданні Ради з питань співробітництва ЄС–Україна Європейський Союз привітав прогрес, досягнутий у відносинах ЄС і України протягом останнього року і закликав українське керівництво до стабілізації політичної ситуації в країні й подальшого просування шляхом амбітних політичних та економічних реформ. ЄС ще раз підтвердив свої зобов'язання щодо підтримки зусиль України в реформах.

ЄС схвалив проведення парламентських виборів 30 вересня 2007 року, які були позначені активною кампанією та справжньою політичною конкуренцією і формуванням нового уряду в кінці 2007 року. ЄС знову звернув увагу на ключову вагу конституційної реформи, створення надійної системи механізмів контролю та балансу між головними державними органами та незалежного Конституційного Суду як необхідної бази для політичної стабільності. Україна була заохочена скористатися порадою Венеціанської Комісії в її зусиллях отримати добре збалансовану Конституцію.

Рада з питань співробітництва підтвердила продовження Плану дій на період максимум один рік як ключового інструменту для процесу українських реформ і взяла до уваги спільну оціночну доповідь щодо імплементації Плану дій Україна–ЄС, включаючи додаткові специфічні заходи на 2008 рік.

Рада з питань співробітництва привітала суттєвий прогрес, досягнутий протягом перших шести раундів переговорів з підготовки нової посиленої угоди й підтвердила міцні зобов'язання двох сторін до переговорів. Рада також привітала початок 18 лютого переговорів зі створення глибокої й усесторонньої Зони вільної торгівлі як ключового елементу нової посиленої угоди. ЄС вітає Україну з завершенням процесу вступу до Світової організації торгівлі та заохочує її швидко завершити внутрішню ратифікаційну процедуру.

Український прем'єр Юлія Тимошенко та міністр закордонних справ головуючої в ЄС Словенії Димітрій Рупель перед початком засідання Ради зі співробітництва.

Рада з питань співробітництва підкреслює важливість подальшого зміцнення відносин ЄС і України через конкретне співробітництво, фокусування на ключових сферах, включаючи енергетику, транспорт, довкілля та охорону здоров'я. Рада вітає набуття чинності угодами між ЄС та Україною зі спрощення процедури оформлення віз та реадмісії та наголошує на важливості їх повної імплементації.

Рада з питань співробітництва привітала зміцнення співпраці у сфері зовнішньої по-

літики і політики безпеки, особливо в регіональному контексті. ЄС висловив свою вдячність Україні за її внесок в урегулювання придністровської проблеми, включаючи участь у місії EUBAM, і за те, що Україна продовжує бути стороною більшості декларацій Євросоюзу. Рада привітала недавню ратифікацію українським парламентом угоди між ЄС і Україною щодо участі України в очолюваних ЄС операціях з кризового менеджменту. □

АНДРІЙ ВЕСЕЛОВСЬКИЙ ОЧОЛИВ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНИ ПРИ ЄС

Президент України Віктор Ющенко призначив Андрія Веселовського представником України при Європейських Співтовариствах (Європейському Союзу). До цього призначення він працював на посаді заступника міністра закордонних справ.

Андрію Веселовському 57 років. Народився у Львові, закінчив факультет іноземних мов Київського державного університе-

ту ім. Т. Шевченка. У дипломатії з 1986 року. Був послом України в Єгипті, начальником Управління політичного аналізу та пла-

нування МЗС. Володіє англійською, французькою та польською мовами. Одружений, має трьох дорослих дітей. □

ВІДБУВСЯ СЬОМИЙ РАУНД ПЕРЕГОВОРІВ З ПОСИЛЕНОЇ УГОДИ

У середині березня у Брюсселі відбувся сьомий раунд переговорів щодо нової посиленої угоди між ЄС та Україною. Делегацію Євросоюзу очолював заступник керівника Генерального директорату з питань зовнішніх зносин Європейської Комісії Уго Мінгареллі, українську — заступник міністра закордонних справ Костянтин Єлисеєв.

Переговори відбулися у традиційному форматі пленарного засідання та сесій трьох робочих груп у сфері зовнішньої та безпекової політики, юстиції та внутрішніх справ, економічної та секторальної співпраці. Було досягнуто знач-

ного прогресу у погодженні консолідованого тексту угоди у частині юстиції, свободи та безпеки. Результативними виявилися обговорення проєктів відповідних частин тексту угоди, що стосуються секторального співробітництва.

Сторони обмінялися першими думками щодо преамбули, головних цілей та принципів майбутньої угоди.

Наступний раунд переговорів заплановано провести на початку червня у Києві. □

ЄВРОПЕЙСЬКІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНУ ЗРОСТАЮТЬ

За даними Державного комітету статистики України, обсяг прямих інвестицій до неї з країн Європейського Союзу зріс 2007 року в 1,4 раза — до 22 млрд 944,5 млн доларів США.

Перша п'ятірка країн ЄС — найбільших інвесторів в українську економіку

Країна	Станом на 01.01.2008 (млн доларів)	Станом на 01.01.2007 (млн доларів)	Зростання (%)
Кіпр	5941,8	3187,5	86,4
Німеччина	5917,9	5578,1	6,1
Нідерланди	2511,2	1533,8	63,7
Австрія	2075,2	1633,8	27
Велика Британія	1968,8	1563,4	25,9

ХАВ'ЄР СОЛАНА ВВАЖАЄ ВІДНОСИНИ ЄС І УКРАЇНИ «ПОТЕНЦІЙНО ДУЖЕ ПРОДУКТИВНИМИ»

Президент України Віктор Ющенко побував у березні з робочим візитом у Брюсселі. Під час зустрічі з Високим представником Євросоюзу з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єром Соланою було обговорено розвиток діалогу ЄС та України.

— Ми задоволені його характером і змістом, — зауважив на прес-конференції Віктор Ющенко.

Крім того, співрозмовники обговорили політичну та економічну складову нової посиленої угоди, питання євроатлантичної інтеграції України.

— Ми підкреслили, що хочемо будувати з Україною ґрунтовні відносини, і потенційно вони є дуже продуктивними, — підсумував Хав'єр Солана.

Також Віктор Ющенко зустрівся з Президентом Європарламенту Гансом-Гертотом Поттерінгом. Говорили про сприяння з боку цієї інституції євроінтеграційним прагненням України. Співрозмовники обмінялися думками щодо можливості визнання Європейським Парламентом Голодомору 1932–1933 років як геноциду українського народу. □

БРЮССЕЛЬ ВІДВІДАВ ВОЛОДИМИР ШАНДРА

у березні

Брюссель відвідав міністр з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи Володимир Шандра. Він зустрівся з Комісаром ЄС з питань довкілля Ставросом Дімасом.

Співрозмовники обговорили подальше співробітництво між ЄС та Україною у подоланні наслідків екологічних катастроф, а також можливість поширення Угоди про обмін інформацією під час надзвичайних

ситуацій на співпрацю в сфері цивільного захисту населення.

Цей документ було підписано у травні 2007 року. Вперше Угоду застосували вже в листопаді — Єврокомісія забезпечила ук-

раїні експертну допомогу після катастрофи в Керченській протоці. Тоді з пошкоджених штурмом кораблів у море вилилося близько 1,2 тис. тонн мазуту, а також 6,8 тис. тонн сірки. □

ЄС ЗАНЕПОКОЄНИЙ ЗБІЛЬШЕННЯМ ВИПАДКІВ НАСИЛЛЯ НАД ІНОЗЕМЦЯМИ

Під час зустрічі з міністром юстиції Миколою Онищуком посол головної в Євросоюзі Словенії Прімож Шеліго висловив стурбованість збільшенням кількості випадків насилля над іноземцями в Україні, які можна трактувати як ксенофобію.

Лише за два з половиною місяці 2008-го зафіксовано 29 таких інцидентів — це, за словами посла, перевищує аналогічну статисти-

ку за весь 2007 рік. Посол передав міністру стурбованість ЄС щодо реакції на подібні випадки з боку українських правоохоронних

органів: вони головним чином кваліфікують їх як звичайне хуліганство. □

ДІТЕЙ ЗАПРОШУЮТЬ МАЛЮВАТИ НА ТЕМУ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Європейська Комісія проводить конкурс малюнку для дітей віком від 8 до 10 років на тему ґендерної рівності. Юним учасникам пропонується зобразити на аркуші паперу А4 своє бачення рівності між чоловіками та жінками. Малюнки треба надсилати у конверті з позначкою «Конкурс малюнку» до Представництва Європейської Комісії в Україні за адресою вул. Круглоуніверситетська, 10, м. Київ, 01024. Останній день отримання малюнків Представництвом — 30 квітня 2008 року.

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС МАЛЮНКУ НА БАЧЕННЯ ДІТЬМИ РІВНОСТІ МІЖ ЖІНКАМИ ТА ЧОЛОВІКАМИ БУЛО ЗАПОЧАТКОВАНО ЄВРОКОМІСІЄЮ ТОРІК. Свої роботи надіслали понад 10 000 дітей із 61 країни світу. Було визначено 10 переможців — з Афганістану, Бразилії, Грузії, Йорданії, Колумбії, Намібії, Непалу, Папуа Нової Гвінеї, Сирії та України. Одним з них стала учениця Харківської загальноосвітньої школи № 122 дев'ятирічна Ярослава Нуднова.

Зважаючи на успіх минулорічного конкурсу, велику зацікавленість у ньому школярів та з нагоди Міжнародного жіночого дня Європейська Комісія ухвалила рішення про повторення такого конкурсу і в цьому році.

З надісланих до Представництва Єврокомісії в Україні робіт відбе-

руть 10 найкращих. Вони й візьмуть участь у фінальному міжнародному турі конкурсу у Брюсселі. Двом переможцям від кожного регіону, що беруть участь у змаганні (Африка, Азія, Карибський регіон; країни-сусіди Європейського Союзу; Латинська Америка, Середземномор'я; Тихоокеанський регіон), вручать призи вартістю 1000 євро — по два для кожного регіону.

Загальна інформація про конкурс та умови участі в ньому опубліковані на сайті Представництва Європейської Комісії в Україні — www.delukr.ec.europa.eu. За додатковою інформацією можна звертатися за телефоном (044) 279-85-75, або електронною поштою e.palivoda@fgl-energy.com. Контактна особа — Олена Палівода. □

ОГОЛОШЕНО ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ КОНКУРС

У рамках фінансованого Євросоюзом проекту Представництво Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні проводить всеукраїнський конкурс «Журналісти за поінформований вибір щодо працевлаштування за кордоном». Переможцем стане автор найбільш інформативної та резонансної публікації, яка роз'яснить реалії працевлаштування за кордоном, допоможе зробити свідомий вибір, уникнути розчарувань, вберегтися від можливих пасток.

ПРИЗОМ ЗА НАЙКРАЩУ РОБОТУ БУДЕ НОУТБУК. До участі в конкурсі приймаються статті, опубліковані в період з 21 березня по 21 травня 2008 року. Детальнішу інформацію про умови конкурсу, тематич-

ні матеріали й контакти можна знайти на офіційних сайтах Центрів консультування мігрантів МОМ www.migrantinfo.org.ua та Представництва МОМ в Україні www.iom.org.ua. □

РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ

ТРИВАТИМЕ Державна прикордонна служба України у партнерстві з Європейською Комісією, Держдепартаментом США та Представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні нещодавно відзначила закінчення дворічного проекту «Посилення системи управління кадрами Державної прикордонної служби України HUREMAS». Він тривав у 2006–2007 роках. Водночас розпочався проект HUREMAS–2, який реалізовуватимуть у 2008–2009 роках.

ПРОЕКТ HUREMAS СПРИЯВ СТАНОВЛЕННЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ЗА КОНТРАКТОМ ДЕРЖПРИКОРДОНСЛУЖБИ УКРАЇНИ. Також було відремонтовано гуртожиток курсантів Навчально-го центру ДПСУ. З нагоди завершення проекту Президент України Віктор Ющенко й представники партнерів відвідали Навчальний центр для підготовки молодших спеціалістів ДПСУ в м. Оршанець на Черкащині. Вони урочисто

відкрили відремонтований гуртожиток та підписали Меморандум про взаєморозуміння у рамках проекту HUREMAS–2.

Серед інших, участь у заході взяв Голова Представництва Єврокомісії в Україні та Бєларусі Ієн Боуг. У своїй промові він привітав реформування ДПСУ.

— Чіткі зобов'язання ДПСУ інвестувати в людські ресурси, покращити їх персональні навички, забезпечити їх гідними та сучасними

навчальними приміщеннями, а також доступом до зовнішнього світу через Інтернет призведуть до гарних результатів у майбутньому, — заявив, зокрема, він.

У підписаному сторонами меморандумі щодо HUREMAS–2 йдеться про готовність до плідної співпраці та підтверджуються зобов'язання підтримувати подальше наближення ДПСУ до стандартів ЄС та Шенгену, забезпечувати життєздатність та результативність реформи служби. □

ОБГОВОРИЛИ ПИТАННЯ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ

Місія Міжнародної організації міграції в Україні у партнерстві з українським Міністерством праці та соціальної політики провела тематичний семінар з трудової міграції. Подія стала частиною проекту «Боротьба з торгівлею людьми в Україні та Молдові», який фінансується Європейським Союзом та Шведським міжнародним агентством з розвитку та співробітництва.

СЕМІНАР БУЛО НАЦІЛЕНО НА ЗМІЦНЕННЯ ЗДАТНОСТІ УРЯДУ УКРАЇНИ КЕРУВАТИ ЛЕГАЛЬНОЮ ТРУДОВОЮ МІГРАЦІЄЮ, ПРОТИСТОЯТИ НЕЗАКОННІЙ МІГРАЦІЇ (ВКЛЮЧАЮЧИ ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ ТА ПРИМУСОВУ ПРАЦЮ) ТА ПОКРАЩУВАТИ ЗАХИСТ ПРАВ УКРАЇНСЬКИХ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ ЗА КОРДОНОМ.

Учасники семінару — а це представники українського уряду, країн — членів ЄС, Єврокомісії, українських неурядових організацій — говорили про передовий досвід у вирі-

шенні питань трудової міграції, зокрема про останній розвиток міграційної політики Європейського Союзу, боротьбу з незаконною міграцією, забезпечення прав трудових мігрантів та інтеграцію їх у суспільства країн, де вони працюють.

Міністр праці та соціальної політики України Людмила Денисова у своєму виступі наголосила, що головна мета українського уряду — покращення життя громадян і забезпечення їх роботою всередині країни — але водно-

час забезпечення прав українців, які працюють за кордоном, через укладання двосторонніх угод щодо регулювання міграційних потоків.

Глава місії МОМ в Україні Джефрі Лейбовіц заявив, що ключем для успішного управління міграційними потоками є зміцнення інституції надання притулку й зменшення примусової та нелегальної міграції. Разом з тим слід створити систему, яка дозволяє й заохочує добровільну міграцію через легальні канали. □

ВІДБУВСЯ СЕМІНАР, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПРОБЛЕМАМ БІЖЕНЦІВ

Якими є довготермінові рішення для осіб, котрі знайшли притулок у країнах, що їх прийняли: інтеграція, добровільне повернення чи переселення? Відповіді на ці запитання звучали на семінарі «Інтеграція біженців у контексті довготермінових рішень», який відбувся у березні.

СЕМІНАР ПРОЙШОВ У РАМКАХ СЪОДЕРКОПІНГСЬКОГО ПРОЦЕСУ. Його ініціювали в 2001 році уряд Швеції, Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців і Міжнародна організація з міграції. Метою було надання підтримки Україні, Білорусі та Молдові у формуванні систем притулку, міграції та управління кордонами відповідно до міжнародних стандартів. Наразі процес охоплює держави — члени ЄС: Естонію, Угорщину, Латвію, Литву,

Польщу, Словаччину та Румунію. Вони обмінюються досвідом з Україною, Білоруссю та Молдовою з узгодження політики та практики надання статусу біженця та вирішення міграційних проблем.

На семінарі було представлено дослідження «Інтеграція біженців у Білорусі, Молдові та Україні», роботу над яким нещодавно завершила група незалежних експертів. Дослідження чітко окреслює основні аспекти юри-

дичного та соціального характеру, що стають на заваді інтеграції біженців в цих трьох країнах. Документ містить ґрунтовний перелік рекомендацій для урядів трьох країн щодо розробки національного законодавства й практики інтеграції біженців.

У семінарі взяли участь урядові експерти з інтеграції біженців, представники неурядових організацій та біженців із України та Білорусі, УВКБ ООН, держав — членів ЄС і МОМ. □

ВІДКРИТО ДО ПІДПИСАННЯ МЕМОРАНДУМ ІЗ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Відбувся форум під назвою «Інтереси українських споживачів: європейський вимір». Він був організований спільним проектом Представництва Європейської Комісії в Україні та Програмою розвитку ООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання».

Керівник Департаменту з питань партнерства з ЄС та міжнародних питань німецького Інституту споживчих досліджень доктор Хайнц Вільнат проводить секцію з впровадження незалежного порівняльного тестування серед представників українських недержавних організацій, органів місцевого самоврядування та представників бізнес-асоціацій.

ФОРУМ ЗІБРАВ БЛИЗЬКО 150 АКТИВІСТІВ СПОЖИВЧОГО РУХУ УКРАЇНИ, представників бізнес-асоціацій, які прагнуть досягти європейського рівня обслуговування своїх споживачів. Були представлені державні органи, що опікуються захистом прав споживачів, органи місцевого самоврядування, які беруть участь у формуванні споживчої політики України. Участь у дискусії взяла європейські експерти зі Швеції, Німеччини, Чехії та Великої Британії — вони поділилися провідним досвідом у співробітництві в трикутнику держава-бізнес-споживач.

Учасники обговорили багато нагальних споживчих питань: взаємодії секторів суспільства з урахуванням інтересів споживачів, висвітлення кращих європейських практик захисту прав та інтересів споживачів, взаємодії

бізнес-асоціацій та громадського сектору, ролі органів місцевого самоврядування, консультування та захисту прав споживачів тощо. Під час форуму на громадське обговорення було винесено проєкт стратегії співробітництва Держспоживстандарту як центрального органу захисту прав споживачів з громадськими організаціями у сфері прав та інтересів споживачів. Результатом обговорення стали понад 20 аналітичних коментарів від недержавних споживчих організацій, які будуть враховані під час доопрацювання стратегії.

Також на форумі було представлено навчальний курс споживчих знань для середньої школи та вищої з економічним профілем.

— Система освіти має навчити суспільство, особливо молодь, вміти орієнтуватися у повсякденному економічному та соціально-

му житті та на ринку товарів і послуг, вибору професії, плануванню бюджету та витрат, — зазначила Клавдія Максименко, менеджер спільного проєкту ЄС та ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання».

За результатами форуму було підготовлено меморандум, сторонами якого стали представники бізнесу, державних органів та недержавних громадських організацій. У документі, зокрема, ідеться: «З метою створення та впровадження ефективних механізмів захисту групових інтересів споживачів сторони зобов'язуються:

1. Лобіювати питання дотримання прав та інтересів споживачів з відображенням у цивільному законодавстві відповідних норм, які б дозволили неурядовим організаціям захищати в суді позовні вимоги невизначеного кола споживачів.
2. Створити постійно діючу робочу групу незалежних експертів з питань споживчого права та розробки відповідних документів для їх подання законодавчому органу.
3. Розробити діючу модель (методика) визначення структури та механізмів компенсацій і відшкодувань споживачам при порушенні їхніх прав.
4. Підготувати пропозиції з внесення змін і доповнень до кримінально-процесуального, а також цивільно-процесуального та адміністративно-процесуального законодавства України з урахуванням вимог даного Меморандуму.
5. Провести консультації з Європейською Комісією щодо можливості участі представників України в обговоренні питання захисту прав невизначеного кола споживачів на рівні ЄС (можливо як спостерігачів), залучити до даних консультацій представників громадських організацій».

Меморандум відкритий до підписання всіма зацікавленими сторонами. З повним його текстом можна ознайомитися на сайті проєкту «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» — <http://www.undp.org.ua/cscn>. □

ВІДБУВСЯ 5-Й ФЕСТИВАЛЬ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КІНО ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ

24 березня — 4 квітня у Києві пройшов Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays.ua. Серед інших підтримало його і Представництво Європейської Комісії в Україні.

У ФЕСТИВАЛІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ СТРІЧКИ З УКРАЇНИ, ШВЕЙЦАРІЇ, РОСІЇ, НІДЕРЛАНДІВ, ІЗРАЇЛЮ, ПОЛЬЩІ, ФІНЛЯНДІЇ, ГРУЗІЇ ТА ІНШИХ ДЕРЖАВ. УСЬОГО — ПОНАД 50 ФІЛЬМІВ.

— Європейська Комісія рада бути одним з партнерів цієї унікальної ініціативи, яка щороку стає дедалі більш популярною, видовищною та привабливою, — заявила під час відкриття фестивалю Координатор програм співпраці Представництва Єврокомісії Лаура Гараняні. — Я вражена кількістю представлених цього року фільмів, які сфокусовані на таких цінностях як людська гідність, свобода, демократія, права національних меншин, рівність, верховенство права. Їх поділяють усі 27 країн — членів Європейського Союзу. Цей фестиваль — чудовий приклад міжкультурного діалогу, який, до речі, є центральною темою цього року для ЄС. А також джерело натхнення для нових поколінь правозахисників і ще один важливий крок у зближенні України та Євросоюзу.

Творче журі фестивалю очолював видатний український режисер Сергій Буковський. Диплом за високохудожню операторську майстерність отримав фільм «Кам'яна тиша» режисера Кшиштофа Копчинського. У фільмі порушене актуальне питання: як іноземцю зрозуміти мусульманську ієрархію цінностей? Приз 1000 у.о. отримав фільм «Перший день» режисера Марчіна Заутера — за лаконічність втілення теми національної ідентичності в пострадянському просторі. Також приз творчого журі отримав фільм «Міст через Ваді» — за режисерську майстерність і толерантний підхід до складної теми. Режисери — Томер Хейманн та Барак Хейманн. У фільмі йдеться про групу батьків (арабів і євреїв), які вирішили створити міжнаціональну двомовну школу для своїх дітей. Однак через арабо-ізраїльський конфлікт на їхньому шляху постають численні перешкоди.

Спеціальне згадування правозахисного журі отримали фільми «Єсма» режисера Алена Дрієвіча — «За повагу до людської гідності», «Ти хотіла зняти фільм?» режисера Галі Вайнтрауб — «За жагу до життя», «Врятувати рядового Міхєєва» режисера Євгена Суміна — «За професійне ставлення до теми прав людини», «Таблиця множення» режисера Олега Демідова — «За тонке висвітлення теми рівності всіх людей».

Правозахисне журі присудило перемогу таким фільмам. У номінації «За неприйняття насильства» — стрічці «Голоси забутих Богом» режисера Кавіта Йоші.

«За непримиренність до тоталітаризму» — фільму режисерів Марка Баудера і Дьорте Франке «Кожен мовчить про своє».

Приз глядацьких симпатій отримав фільм Крістофера Бокеля «Чорнобиль: невидимий злочин» — фільм-реквієм для почасті забутих жертв трагедії. В ньому режисер застерігає, що не варто сліпо вірити в технічний прогрес.

Окремо журі вирішило відзначити Михайла Ткачука, режисера фільму «Щаслива Нас-

Кадр із фільму «Моя донька — терорист» норвезької режисерки Беати Арнестад.

туня» — за вагомий внесок в розвиток фестивалю Docudays.ua.

Після завершення київської програми фестиваль впродовж восьми місяців мандруватиме Україною: «відвідає» Севастополь, Чернігів, Полтаву, Суми, Луганськ, Донецьк, Кривий Ріг, Одесу, Харків, Дніпропетровськ, Львів. Покази фільмів проводитимуться у кіноклубах Docudays.ua, кінотеатрах, вищих школах, будинках культури. Детальніше про фестиваль можна дізнатися на його сайті — <http://docudays.org.ua> □

UEPLAC ТЕСТУЄ НОВУ ІНФОРМАЦІЙНУ СИСТЕМУ

Українсько-Європейський дорадчий центр з питань законодавства (UEPLAC) завершив базову розробку та наповнення Системи управління інформацією з питань адаптації законодавства і запускає для громадського обговорення її тестову версію за адресою <http://mis.ueplac.kiev.ua>

У СИСТЕМІ ЗІБРАНО ТА СИСТЕМАТИЗОВАНО ІНФОРМАЦІЮ ТА ОСНОВНІ ДОКУМЕНТИ У СФЕРІ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ACQUIS COMMUNAUTAIRE — правового доробку Європейського Союзу,

інформацію щодо стану їхнього виконання і результатів моніторингу. Таким чином система забезпечує відслідковування наближення правової системи України до суцільності з правовим простором ЄС.

UEPLAC запрошує всіх бажаючих надіслати свої коментарі щодо тестової версії Системи управління інформацією з питань адаптації законодавства на електронну пошту office@ueplac.kiev.ua. □

ЄВРОПЕЙСЬКА РАДА БУЛА СФОКУСОВАНА НА ЕКОНОМІЧНИХ ПИТАННЯХ

13–14 березня

відбулася чергова Європейська Рада — зібрання глав держав і урядів країн — членів Європейського Союзу. Цього року вона була виразно сфокусованою на економіці. Насамперед лідери Євросоюзу проаналізували виконання Лісабонської стратегії, що є традиційним для таких березневих самітів. Крім цього, в центрі уваги були питання кліматичних змін та енергетики, фінансових ринків та створення Середземноморського союзу.

На фото (зліва направо): Президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, прем'єр головної в ЄС Словенії Янеш Янса та Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана.

ЕНЕРГЕТИКА ТА КЛІМАТИЧНІ ЗМІНИ

Лідери Євросоюзу констатували: за рік, що минув, ЄС впорався з кліматичними викликами, виконав узяті на себе зобов'язання й навіть поставив перед собою амбітніші цілі. Союз виконує свою роль прокладача шляху в переході до низьковуглецевої економіки, безпечної для довкілля. Він добиватиметься укладення довгострокової міжнародної угоди з боротьби зі змінами клімату та сприятиме успіху на Конференції з кліматичних змін, яка пройде в Копенгагені 2009 року під егідою ООН.

Щодо майбутньої трансформації економіки ЄС лідери висловили думку: тут має бути враховано потребу в підтримці сталого розвитку та конкурентоспроможності ЄС, безпеки енергопостачання. Європейська Комісія вже підготувала відповідний пакет пропозицій. Очікується, що його схвалять до кінця цього року. Під час переходу економіки ЄС до низьковуг-

лецевої моделі мають також враховуватися різні умови, у яких перебувають країни-члени.

Лідери Євросоюзу підкреслили роль Європейської схеми торгівлі викидами як суттєвої частини інтегрованої політики у сфері клімату та енергетики. Європейська Рада наголосила, що проблема викидів парникових газів є нагальною і ЄС має діяти, навіть якщо не буде досягнуто відповідної міжнародної угоди. Було також наголошено, що дуже важливо для Союзу бути однаковими в енергетичних відносинах з третіми країнами.

Європейська Рада привітала спільну доповідь, яку підготували Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана і Комісія з кліматичних змін і міжнародної безпеки. Відповідно до документа, кліматичні зміни мають розглядатися як «мультипликативна загроза, яка ускладнює існуючі тенденції та нестабільність». Йдеться про конфлікти довкола ре-

сурсів, таких як продовольство та вода, прикордонні суперечки, спричинену природними катаклізмами міграцію. Європейська Рада визнала важливість цих викликів та запропонувала Раді ЄС подумати над вирішенням цих питань, особливо через інтенсифікацію співробітництва з третіми країнами та регіонами.

ЛІСАБОНСЬКА СТРАТЕГІЯ: ОРІЄНТИРИ НА 2008–2010 РОКИ

Нинішня Європейська Рада започаткувала третій цикл Лісабонської стратегії зростання й зайнятості — на період 2008–2010 років. Вона ще раз підтвердила, що існуючі інтегровані директиви є наріжним каменем оновленої стратегії. Було вирішено радше сфокусуватися на імplementації вже узгоджених завдань, ніж на постановці нових. Європейська Рада визначила чотири пріоритети третього циклу Лісабонської стратегії.

Інвестування в людей і модернізація ринків праці

Лідери країн — членів ЄС констатували, що залучення до роботи якомога більшої кількості людей є надзвичайно важливим для створення кращих робочих місць, економічного зростання, активнішої соціальної позиції громадян та допомоги фінансовим соціальним системам у боротьбі з викликами, які несе старіння населення. Було наголошено, що в цьому контексті має бути зміцнений освітній елемент у трикутнику «дослідження-інновації-освіта». Високоякісна освіта є надзвичайно важливою для успіху Європи в глобалізованому світі.

Лідери підкреслили надзвичайну вагу соціального виміру Лісабонської стратегії, беручи до уваги нові соціальні та трудові реалії в Євросоюзі, зокрема в таких сферах як молодь, освіта, міграція, демографія та міжкультурний діалог. Боротьба з бідністю і соціальним відстороненням є тут головною. Європейська Рада наголосила, що слід і надалі дотримуватися стратегії «флексікуріті» (flexicurity: поєднання слів «flexibility» — гнучкість, та «security» — безпека). Ця стратегія

спрямована на збільшення ефективності ринків: поглиблення їхньої гнучкості з одного боку й посилення безпеки роботодавців і безпеки робітників з іншого боку. В рамках такої політики планується надавати більше можливостей для зайнятості молоді, інвалідів, покращити догляд за дітьми. Також, наголосили лідери ЄС, має бути зменшено різницю в зарплатах чоловіків і жінок.

Створення сприятливого середовища для бізнесу

Важливим елементом Лісабонської стратегії є використання потенціалу малих та середніх підприємств. Європейська Рада закликала ЄС та його країни-члени вживати заходів щодо кращих умов для створення і зростання менших підприємств, щоб збільшити їхню конкурентоспроможність на світовому ринку.

Було підкреслено, що єдиний ринок ЄС залишається важливою рушійною силою для покращення життєвих стандартів громадян Євросоюзу та зростання його конкурентоспроможності. Хоча багато перешкод для чотирьох свобод — вільного руху людей, капіталів, товарів і послуг — були зняті, певні проблеми ще залишаються.

Наступним літом набуде чинності Акт малого бізнесу Європи, який спростить правила діяльності для малого бізнесу. Головна мета — зменшити на 25% законодавчий та адміністративний тягар на малі та середні підприємства до 2012 року.

Пропаганда знань та інновацій

Лідери заявили, що ключовим фактором майбутнього зростання є цілковите використання потенціалу інновацій та креативності європейських громадян. Необхідно докласти подальших зусиль в державному та приватному секторах щодо більших та ефективніших інвестицій у дослідження та вищу освіту й досягнення раніше поставленої мети — аби фінансування сфери досліджень і розвитку сягнуло 3% сукупного ВВП країн — членів ЄС.

Держави Євросоюзу мають також імплементувати або далі розвивати ключові проекти, такі як «Галілео» або Спільні технологічні ініціативи. Всі школи в ЄС до 2010 року повинні мати доступ до високошвидкісного інтернету. Слід надавати підтримку інноваційним малим та середнім підприємствам. Мають бути більш скоординованими зусилля між дослідницькими інституціями та малим і середнім бізнесом. В ЄС має бути забезпечено так звану «п'яту свободу» — вільний рух знань.

Енергетичні питання й зміни клімату

Про енергетику й клімат на Європейській Раді говорили і в контексті Лісабонської стратегії. Глави держав і урядів вирішили посилити лідерство ЄС у світовій боротьбі зі змінами клімату через втілення амбітного пакету нових законодавчих заходів. Викиди парникових газів мають бути зменшені щонай-

На фото: прем'єр-міністр Італії Романо Проді (ліворуч) та його угорський колега Ференц Гюршані.

менше на 20% до 2020 року порівняно з 1990 роком. До цього ж часу 20% від усієї енергії, що споживається в ЄС, повинно бути генеровано з поновлювальних джерел. Частка біопалива в споживанні пального транспортом має становити щонайменше 10%.

Зміцнення стабільності фінансових ринків

Через недавні потрясіння на світових фінансових ринках лідери ЄС обговорили стабільність внутрішньої фінансової системи Союзу. Вони наголосили, що насамперед відповідь на нинішні проблеми має дати приватний сектор. Однак власті в країнах ЄС повинні вжити необхідних заходів з регулювання й нагляду з метою поглиблення прозорості ринків для інвесторів та регуляторів, покращення стандартів їхньої оцінки, посилення ризикового менеджменту у фінансовому секторі та ролі кредитних агенцій.

Європейська Рада окремо наголосила на необхідності зміцнення інструментів та процедур фінансового кризового менеджменту. Очікується, що наглядові банківські органи — центральні банки та міністерства фінансів країн-членів — вже незабаром підпишуть новий меморандум про взаєморозуміння що-

до транскордонного співробітництва у кризових фінансових ситуаціях. Рада також закликала до розвитку систем раннього попередження в Євросоюзі та на міжнародному рівні, включаючи зміцнення ролі в цьому Міжнародного валютного фонду.

Середземноморський союз

Глави держав і урядів країн ЄС погодилися щодо доцільності розвитку Середземноморського союзу. Ця ініціатива повинна поглибити нішісне Євро-Середземноморське партнерство між країнами-членами та третіми країнами басейну Середземного моря (так званий Барселонський процес). Лідери ЄС доручили Європейській Комісії представити конкретні пропозиції до саміту ЄС і середземноморських країн, який відбудеться 13 липня в Парижі.

Барселонський процес було започатковано 1995 року з метою розвитку миру та стабільності в Середземноморському регіоні через посилення політичного та безпекового діалогу, економічного й фінансового співробітництва, тіснішого партнерства в соціальній, культурній та гуманітарній сферах. Крім країн ЄС до процесу залучені Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Марокко, Сирія, Туніс, Туреччина та Палестинська Автономія. □

ПІВСТОЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЄВРОПАРЛАМЕНТУ

У березні відсвяткував своє 50-річчя Європейський Парламент. Урочистості з цієї нагоди відбулися у Страсбурзі. Участь у них взяли чимало поважних гостей: представники Ради ЄС та Європейської Комісії, колишні президенти Європарламенту.

МІЖНАЦІОНАЛЬНИЙ КОНСУЛЬТАТИВНИЙ ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ ОРГАН ШЕСТИ КРАЇН-ЗАСНОВНИЦЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВТОВАРИСТВА ВПЕРШЕ ЗІБРАВСЯ НА СВОЄ ЗАСІДАННЯ 19 БЕРЕЗНЯ 1958 РОКУ. Згодом це зібрання перетворилося на нинішній Європарламент. Починаючи з 1979 року до нього обирають прямим загальним голосуванням. Місця в Європарламенті розподіляють між країнами відповідно до чисельності їхнього населення.

— Крок за кроком Європейський Парламент виборював все більше прав і ставав дедалі свідомішим своєї відповідальності й

того, що він може зробити, — заявив, відкриваючи урочисте засідання, нинішній Президент ЄП Ганс-Герт Поттерінг. — Сьогодні ми — 785 членів з 27 європейських країн — представляємо сім політичних груп і понад 150 національних політичних партій. Маємо законодавчу й бюджетну владу нарівні з Радою Міністрів. Здійснюємо нагляд за Європейською Комісією і обираємо її Президента. Ми представляємо майже 500 мільйонів громадян країн ЄС, відображаємо всі політичні тенденції в Європейському Союзі. Ми стали самодостатнім і важливим гравцем в європейській політиці.

Ганс-Герт Поттерінг підкреслив також, що нещодавно ухвалена Лісабонська угода ще більше зміцнює права Європарламенту.

— У майбутньому рішення щодо важливих питань, які турбують громадян Євросоюзу, можуть бути ухваленими лише за згодою Європейського Парламенту, — заявив він.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу у своїй промові нагадав: батьки-засновники ЄС передбачали, що Європа потребуватиме стійких та міцних інституцій, які б забезпечили глибші зв'язки між шістьма країнами-засновницями Євросоюзу. І ці інституції також мали б бути здатними до еволюції. Президент Єврокомісії підсумував: унікальний європейський трикутник за 50 років довів свою життєздатність у виконанні покладених на Союз завдань.

— Ми маємо завдячувати цим успіхом винахідливості й збалансованості нашої інституційної конструкції, яка не наслідує традиційний розподіл владних повноважень, — заявив Жозе Мануель Баррозу.

Президент Єврокомісії відзначив внесок Європарламенту в європейський проект. У кінці своєї промови він зачитував слова португальського письменника Агустина Бесса Луїша: «В 15 років ти маєш майбутнє, в 25 — проблеми, в 40 — досвід, але до 50 років ти не маєш історії».

Прем'єр-міністр головуючої в ЄС Словенії Янеш Янса назвав півстолітню історію Європейського Парламенту «прямим відображенням прогресу, досягнутого в процесі інтеграції за останні 50 років». Він особливо відзначив роль ЄП у таких сферах, як права людини та міжкультурний діалог. ■

КОМІСАРОМ ВІД КІПРУ СТАЛА АНДРУЛА ВАССІЛІУ

У Європейській Комісії відбулася заміна Комісара від Кіпру: Маркоса Кипріану, який відповідав за питання охорони здоров'я, замінила Андрула Вассіліу. Екс-комісар відтепер буде міністром закордонних справ своєї країни.

У лютому на Кіпрі відбулися президентські вибори. Перемогу на них здобув Деметріс Крістофіас,

який і запропонував Маркосу Кипріану посаду глави зовнішньополітичного відомства.

Андрула Вассіліу розпочинала свою кар'єру як адвокат. З 1996 по 2006 роки її двічі обирали до парламенту Кіпру, вона працювала в парламентському Комітеті з європейських справ та Змішаній міжпарламентській комісії Кіпр-ЄС. З 2002 року також очолювала адміністративну раду Онкологічного центру Кіпру.

«ЖІНКИ ДЕМОНСТРУЮТЬ НАДЗВИЧАЙНІ МІЦЬ ТА ГНУЧКІСТЬ У КОНФЛІКТАХ І КРИЗАХ»

На початку березня в Брюсселі відбулася приурочена до Міжнародного жіночого дня конференція «Жінки: стабілізація в небезпечному світі». Участь у ній взяли багато відомих представниць чарівної статі: держсекретар США Кондоліза Райз, прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, президент Фінляндії Тар'я Галонен, голова парламенту Грузії Ніно Бурджанадзе та інші. Господинею форуму була Комісар ЄС з питань зовнішніх зносин та Європейської політики сусідства Беніта ФЕРРЕРО-ВАЛЬДНЕР. Вона виголосила промову, яку пропонуємо з незначними скороченнями.

Шановні друзі!

Сьогодні ми зібралися тут для того, аби привернути світову увагу до зв'язку між безпекою та участю жінок у владі. Часто жінки є найбільш вразливими верствами суспільства, об'єктом дискримінації або жорстокого поводження внаслідок застосування певних традиційних практик, як от побиття камінням. Вони перебувають під неспівмірним ризиком від тих загроз безпеці, перед якими постає людство. Це стосується не лише традиційних загроз — бідності, конфліктів або хвороб — але також і дедалі поширюваних нетрадиційних: таких як зміни клімату, тероризм, релігійний екстремізм та міжнародна злочинність.

Злочини проти жінок часто є добре продуманою тактикою в конфліктах. Жахливі повідомлення, які надходять з таких місць як Конго щодо систематичних зґвалтувань, шокують всіх нас. Під час криз жінки несуть головний тягар: я бачила це на власні очі відвідуючи Шрі-Ланку після руйнівних цунамі, постійно спостерігаємо це на Близькому Сході.

Але сьогодні ми маємо сфокусуватися не лише на жінках як жертвах. Жінки також демонструють надзвичайні міць та гнучкість в конфліктах і кризах. Вони тримають суспільство разом, коли інші зв'язки розповзаються, мають особливий талант до миротворчості. Жінки покращують людську безпеку через інновації та безстрашні дії в деяких найтемніших кутках нашої планети.

Видатну хоробрість проявили в Кенії «жінки в білому». Вони оточили готель, де тривали мирні переговори, і молилися доти, доки чоловіки всередині не досягли мирної угоди. Жінки й самі додавали особливої цінності мирним переговорам; від Гватемали до Північної Ірландії вони успішно добивалися більшої уваги до соціальних і економічних проблем в мирних угодах.

Є багато інших прикладів, що надихають. Ви тут, поза сумнівом, говорите про них.

Але надто часто потенціал жінок як посередників, відбудовиць зруйнованих громад не використовують.

Усі гуманітарні провали трапляються, якщо жінки не мають досить повноважень грати свою роль у побудові стабільності в нашому небезпечному світі. Але виклики безпеки людства не можуть бути подолані без внеску жінок.

Ми з вами є жінками, з чікими голосами рахуються. Ми маємо прийняти виклик і добиватися змін, бо ж якщо не ми, то хто?

Є три головних пункти в нашому порядку денному на сьогодні.

Перший — як ми повинні реагувати на вплив на жінок з боку нових загроз безпеці, перед якими ми стоїмо — з боку змін клімату, природної деградації, міжнародної злочинності, релігійного фундаменталізму та тероризму?

Другий — які конкретні кроки можемо здійснити, щоб збільшити внесок жінок у людську безпеку на місцевому рівні і поширити той внесок на регіональні, національні та міжнародні сфери?

Третій — що можна зробити для активнішої участі жінок в упередженні конфліктів і вирішенні кризових ситуацій, таких як у Палестині, Іраку, Сьєрра-Леоні? У сьогоднішньому світі гарні посередники потрібні більше, ніж будь-коли раніше; ми не можемо дозволити собі ігнорувати це потенційне дже-

рело людського досвіду. Жінки повинні мати досить можливостей зробити максимальний внесок у справу миру і постконфліктну реконструкцію.

Я знаю, що це зібрання чудових жінок буде плідне на ідеї щодо того, як ми можемо реагувати на ці питання, і я з нетерпінням очікую продуктивного дня. Давайте не будемо забувати про нашу відповідальність: дати голос тим, хто за інших обставин є без голосу; владу тим, хто зазвичай є без неї; захистити тих, хто в інших обставинах є беззахисним. Насамкінець нагадаю слова однієї з перших в ЄС жінок-прем'єрів: «Якщо ви хочете, щоб щось сказали — попросіть чоловіка. Якщо ж хочете, щоб щось зробили — зверніться до жінки».

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО ВВАЖАЄ, ЩО ЖІНКИ-ЛІДЕРИ БІЛЬШЕ ГОТОВІ ЗАХИЩАТИ СВОБОДУ Й БЕЗПЕКУ

Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко у своєму виступі на конференції заявила, що обов'язок жінки-лідера — взяти на себе відповідальність і створити нову реальність гармонії й справедливості.

— Я вважаю, що жінки-політики, жінки-лідери більше готові чесно й щиро захищати свободу й безпеку своїх народів, — підкреслила вона.

Глава українського уряду також відзначила, що найперший обов'язок для державних діячів і політиків — оберігати свій народ від усіх небезпек та несправедливості. І через те, що дуже часто влада не виконує цих своїх фундаментальних обов'язків, жінки вирішують іти у владу.

— Я вважаю, що сенсом нашого перебування в політиці є те, щоб ставити надто високі у моральному й професійному плані цілі, — заявила Юлія Тимошенко. — І доводити, що досягнення їх можливе. □

«КОЖНА З КРАЇН ЗАХІДНИХ БАЛКАН МОЖЕ ПРИШВИДШИТИ ІНТЕГРАЦІЮ ДО ЄС»

На початку березня Європейська Комісія оприлюднила Повідомлення щодо перспектив членства в ЄС країн Західних Балкан. Незабаром у Брюсселі відбудеться семінар, присвячений цій темі. Пропонуємо виступ на ньому Комісара ЄС з питань розширення Оллі РЕНА.

МЕНЕ ПОПРОСИЛИ ПРЕДСТАВИТИ ТУТ ПОВІДОМЛЕННЯ ЄВРОКОМІСІЇ «ЗАХІДНІ БАЛКАНИ: ПОСИЛЮЮЧИ ЄВРОПЕЙСЬКІ ПЕРСПЕКТИВИ». Я зроблю це, але спершу давайте звернемо увагу на назву.

Два роки тому Комісія схвалила подібний документ під час підготовки до неформальної міністерської зустрічі в Зальцбурзі. Той час був позначений невпевністю щодо зобов'язань ЄС відносно Західних Балкан. 2005 року Франція й Нідерланди проголосували на референдумах проти Конституції ЄС, і «здатність до поглинання» (тобто абсорбції Євросоюзом нових членів. — **Євробюлетень**) була на чолі порядку денного.

Ця дискусія була успішно завершена до кінця року під час президентства Фінляндії. Країни-члени погодилися поновити консенсус щодо розширення. Це означало, що ЄС консолідований щодо розширення на Південно-Східну Європу, і, отже, підтверджує свої зобов'язання щодо країн, яким уже було обіцяно членство в майбутньому. Водночас було запроваджено суворіші умови вступного процесу, більше взято до уваги здатність тої чи іншої країни до інтеграції, поліпшено якість процесу через запровадження процедури оці-

нок, встановлення часових орієнтирів тощо.

Цей поновлений консенсус дав нам політичний мир і спокій, змогу продовжити роботу. Відтоді маємо сталий прогрес: ЦЕФТА (Центральноєвропейська угода про вільну торгівлю. — **Євробюлетень**) просуває регіональний торговельний прогрес, Енергетичне Співтовариство забезпечує співробітництво в галузі енергетики, набули чинності угоди зі спрощення процедури оформлення віз, незабаром матимемо Угоди про стабілізацію і асоціацію з усіма країнами регіону. Більше того, регіон взяв ініціативу з регіональної інтеграції в свої руки, започаткувавши Раду з регіонального співробітництва.

Країни Західних Балкан наблизилися до ЄС протягом останніх двох років і економічно, й політично. Я переконаний, що кожна може пришвидшити інтеграцію в ЄС цього року.

2008-й може стати вирішальним для переговорів про вступ Хорватії, якщо країна зробить суттєвий прогрес у правовій та адміністративній реформах, боротьбі з корупцією та реструктуризації суднобудівельної галузі.

Колишня Югославська Республіка Македонія може продемонструвати готовність розпочати переговори про вступ через неухильне проведення пріоритетних реформ, насамперед правової системи та імплементації закону про поліцію. Поступ буде оцінений в доповіді Єврокомісії, яку ми оприлюднимо наступної осені.

Албанія і Чорногорія потребують переконливої імплементації Угод про стабілізацію і асоціацію й так само рішучого продовження реформ. Боснія і Герцеговина могла б підписати таку угоду у квітні й стати реальним кандидатом на вступ.

Сербія є центральною країною для регіональної стабільності та добросусідських відносин. Переважна більшість сербського народу послідовно підтримує членство в ЄС. Можна сподіватися, що сербський уряд до цього дослухається. ЄС має зобов'язання що-

до європейського майбутнього країни. Сербія повинна зробити дуже важливий вибір: вона може повернути або до європейського майбутнього, або до ризику самоізоляції. Перше просуне Сербію вперед, до стабільності, зміцнення свобод та зростання добробуту — разом з іншими країнами регіону. Друге є дорогою в нікуди.

ЄС також має зобов'язання щодо політичного та економічного розвитку Косово. А воно, зі свого боку, має виконати зобов'язання щодо демократичного й багатонаціонального суспільства.

Першим і найголовнішим двигуном у напрямку ЄС є реформи в країнах. І Євросоюз готовий допомагати. Ми мобілізуємо всі наші інструменти, щоб підтримати прогрес в регіоні. Вони такі:

- дорожні карти для кожної країни щодо запровадження безвізового режиму;
- подвоєння числа стипендій для студентів із країн регіону;
- відкриття програм ЄС для країн Західних Балкан у науці, дослідженнях, освіті, культурі та щодо молоді;
- надання більшої фінансової підтримки розвитку громадянського суспільства;
- заходи із запобігання катастрофам;
- вирішення транспортних проблем регіону.

Передвступна допомога ЄС Західним Балканам становить 800 млн євро щорічно, тобто приблизно 30 євро на людину. Це найбільший такий показник серед усіх регіонів світу, яким допомагає Євросоюз. Ми підтримуємо мешканців Західних Балкан у виборі ними європейських цінностей і життєвих стандартів. Зрештою, прогрес залежить від дій людини. Буваючи в регіоні, я дуже часто чую вислів «Це ж Балкани»: зазвичай він натякає, що щось є визначеним наперед — чи то добре, чи погане. Я достатньо знаю складне хитросплетіння етнічних, культурних, релігійних та політичних факторів на Балканах. Але все вирішують лідери й люди. Якщо буде воля, то буде й прогрес. ■

У БЕЛАРУСІ ВІДКРИЮТЬ ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОКОМІСІЇ

У березні було підписано Меморандум про порозуміння щодо відкриття повноцінного Представництва Європейської Комісії в Мінську.

Свої підписи під документом поставили КОМІСАР ЄС З ПИТАНЬ ЗОВНІШНІХ ЗНОСИН І ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУСІДСТВА БЕНІТА ФЕРРЕРО-ВАЛЬДНЕР ТА ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ БЕЛАРУСІ ВАЛЕРІЙ ВОРОНЕЦЬКИЙ (НА ФОТО).

Беніта Ферреро-Вальднер зробила з цього приводу спеціальну заяву. «Сьогоднішній день є важливим і для Беларусі, і для Європейської Комісії, — наголосила вона. — Я дуже рада, що після того, як було підписано цей Меморандум, Європейська Комісія може почати процес відкриття свого Представництва у Мінську. Ми чекали цієї події дуже довго. Я щиро сподіваюся, що присутність Представництва Європейської Комісії в Мінську допоможе створити умови, в яких наші відносини зможуть розвиватися далі.

Я переконана, що ця подія також допоможе ЄС посилити свої зв'язки із громадянами Беларусі. У цей важливий для нас день я хотіла б нагадати про пропозицію, що її ЄС зробив для Беларусі. Ми готові відновити співпрацю з вами та рухатися до

нормалізації наших відносин, якщо Беларусь здійснить серйозні кроки на шляху демократизації.

Відкриття Представництва Європейської Комісії та звільнення кількох політичних в'яз-

нів, що сталося останніми днями, може допомогти нам скористатися можливостями цього позитивного імпульсу. Я з нетерпінням чекаю, що Беларусь підтвердить ці сигнали звільненням пана Козуліна». □

ЄС ПРОТИ БОЙКОТУВАННЯ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР У КИТАЇ

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ ВИСТУПАЄ ПРОТИ БОЙКОТУВАННЯ МАЙБУТНІХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР У КИТАЇ ЧЕРЕЗ БЕРЕЗНЕВІ ПОДІЇ В ЛХАСІ — АДМІНІСТРАТИВНІЙ СТОЛИЦІ ТИБЕТУ. 10 березня там розігнали демонстрацію, яка проводилася в пам'ять про 49-ту річницю тамтешнього повстання, що завершилося вигнанням Далай-лами. За офіційною версією, внаслідок сутичок демонстрантів з охоронцями порядку загинуло 13 осіб. За неофіційними даними — до 80.

— Існує ідея закликати до бойкоту Олімпійських ігор у Китаї, але ми вважаємо, що це не буде адекватною реакцією для захисту прав людини, релігійних прав тибетців зокрема, — заявила речник Комісара ЄС з питань зовнішніх зносин і Європейської політики сусідства Крістіан Хуманн.

Представник Єврокомісії зазначила, що Комісія стурбована розвитком подій у Тибеті і закликає обидві сторони уникати жорстокості. Вона також заявила, що Комісія уваж-

но відстежуватиме розвиток подій в регіоні.

Схожу позицію висловив Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана. Він заявив, що планує відвідати Олімпійські ігри у Китаї. Міністр спорту головної в ЄС Словенії Мілан Звер теж наголосив, що бойкот Олімпіади був би дуже небажаним для спорту.

— Я сподіваюся, що спорт завжди залишатиметься інструментом міжкультурного діалогу, — заявив він. □

БРЮССЕЛЬ ПРИВІТАВ ДМИТРА МЕДВЕДЕВА З ПЕРЕМОГОЮ

ПРЕЗИДЕНТ ЄВРОКОМІСІЇ ЖОЗЕ МАНУЕЛЬ БАРРОЗУ ПРИВІТАВ ДМИТРА МЕДВЕДЕВА З ПЕРЕМОГОЮ НА ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ У РОСІЇ. У вітальній телеграмі зазначено, що Російська Федерація та ЄС зробили значний внесок у розвиток співпраці задля сприяння миру та благополуччю в Росії, Євросоюзі, на європейському континенті та в усьому світі.

«Переконаний, що Росія під керівництвом Дмитра Медведєва та ЄС зможуть консолідувати та розвинути стратегічне партнерство, що базуватиметься не лише на спільних інтересах, але й на повазі до цінностей, дотримання яких обома сторонами декларується як зобов'язання», — йдеться у телеграмі.

Своє привітання новообраному російському президенту направив і Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Хав'єр Солана. Він також висловив впевненість у тому, що за президентства Дмитра Медведєва відбудеться подальше посилення стратегічного партнерства між Росією та ЄС. □

ЗБІЛЬШЕНО КВОТИ НА ВИРОБНИЦТВО МОЛОКОПРОДУКЦІЇ

З 1 квітня в Євросоюзі на два відсотки збільшено квоти на виробництво молочної продукції. Таке рішення ухвалила Рада ЄС з питань сільського господарства. Продиктовано воно збільшенням попиту на молокопродукти всередині Союзу і в третій країнах.

У КІЛЬКІСНОМУ ВИМІРІ ЦІ ДВА ВІДСОТКИ ОЗНАЧАЮТЬ 2,84 МЛН ТОНН. РІШЕННЯ УХВАЛЕНЕ ЗА ПРОПОЗИЦІЄЮ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОМІСІЇ.

— Я задоволена тим, що міністри підтримали збільшення квот, — заявила Комісар ЄС з питань сільського господарства і розвитку сільськогосподарських регіонів Маріанн Фішер Боель. — Ми бачимо очевидне збільшення цін на молоко протягом останнього року й дедалі більший попит на нього. Наступними роками він зростатиме і в Євросоюзі, і в третій країнах. Ми маємо підготувати наших фермерів до задоволення зростаючих потреб і до поступового скасування квот у 2015 році.

Європейська Комісія пропонувала двовідсоткове зростання квот на молокопродукти ще в рамках сільськогосподарської реформи 2003 року — на додаток до тоді узгодженого 1,5-відсоткового збільшення. Але Рада ЄС висловила протидію, запропонувавши Комісії спочатку підготувати доповідь про ситуацію на ринку, і вже тоді ухвалити остаточне рішення. Проведене Брюсселем дослідження засвідчило, що протягом 2003–2007 років споживання молокопродуктів в ЄС збільшилося, абсорбувавши додатково 5,5 млн тонн молока. А протягом 2007–2014 років для покриття внутрішніх потреб ЄС знадобиться ще 8 млн тонн. Тобто запропоноване Єврокомісією двовідсоткове збільшення квот є цілком виправданим.

«ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОТРІБНІ ДОБРЕ ОСВІЧЕНІ, ЗДІБНІ ЛЮДИ»

Сільськогосподарські теми дискутували у березні і в Європарламенті. З цієї нагоди сайт ЄП розмістив інтерв'ю з німецьким європарламентарем Лютцом Гопелем — одним з доповідачів Комітету ЄП з питань сільського господарства.

— **Якщо європейське сільське господарство порівняти з пацієнтом, то він зараз у кращій формі, ніж п'ять років тому?**

— Пацієнт виглядає здоровішим. Але чи є він таким насправді, покажуть лише наступні роки. Сільське господарство розвинулося

добре, особливо, що стосується економічного аспекту. Фермери стали вільнішими у своїх рішеннях. Додаткові виплати їм більше не пов'язують з видом продукції, яку вирощують, а з критеріями якості і корисністю продукції для суспільства в цілому.

Зрештою, як людина, яка понад 40 років одружена з сільським лікарем, я знаю: справи не завжди такі добрі, як здаються. Європейське сільське господарство на правильному шляху, але є деякі питання, що треба вирішити. Наприклад, ми маємо бути впевнені, що імпортовані до ЄС товари такої ж якості, як і європейські. Маємо також поновити довіру споживачів до фермерської продукції. Проблеми, які ми бачили в минулому (наприклад, з неякісним м'ясом або коров'ячим сказом), були спричинені не фермерами, а продуктовою індустрією. Але страждали фермери.

— **Кілька років тому мало хто рекомендував би молоді робити кар'єру в сільському господарстві. Як є сьогодні?**

— Узяти мій регіон — Східну Німеччину. Там дуже важко здобути місце учня в сільському господарстві, тому що багато молодих людей прагнуть цього. Свою роль відіграє технічний розвиток. Сьогодні використовують комбайни, керовані глобальною системою навігації, тому для сільського господарства потрібні здібні люди з гарною освітою.

Звісно, ситуація з молоддю в сільському господарстві є різною в різних європейських країнах. Наприклад, фермери в Південній Європі старші ніж, скажімо, у Франції, Нідерландах чи Німеччині.

— **Чому Європі треба виробляти власні продукти, хіба ми не можемо їх імпортувати?**

— Ми повинні забезпечити нашому населенню продуктову безпеку. Роками ми мали запаси зерна в 17 мільйонів тонн. Зараз цього немає. Ми та інші, як от Сполучені Штати, дали фермерам вибір щодо вирощування рослин для виробництва енергії. Отже, деякі землі та культури більше не використовуються для виробництва харчів. Думаю, ми будемо свідками того, як продукти ставатимуть все більшою цінністю, й ціни на зерно зростатимуть разом із цінами на нафту. □

ІНОЗЕМНИМ АВТОПОРУШНИКАМ БУДЕ ВАЖЧЕ УНИКНУТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Єврокомісія пропонує посилити відповідальність водіїв авто за порушення правил дорожнього руху. Нині громадяни однієї країни ЄС часто уникають її, скоївши порушення в іншій державі. Єврокомісія має намір виправити таку ситуацію. Вона ухвалила проект відповідної директиви.

— СЬОГОДНІ ВОДІЙВ-НЕРЕЗИДЕНТІВ КАРАЮТЬ ПЕРЕВАЖНО МЕНШЕ, НІЖ РЕЗИДЕНТІВ. Достатньо лише перетнути кордон і повернутися до своєї країни, щоб уникнути санкцій. Це несправедливо, — заявив Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту.

Водії, які скоїли порушення не в своїй країні, найчастіше уникають покарання через складнощі з їхньою ідентифікацією. І така ситуація не лише погіршує безпеку на дорогах й провокує всюдозволеність, а й є дискримінаційною стосовно резидентів країн — їх за такі ж самі порушення правил дорожнього руху карають.

Тому Єврокомісія хоче запровадити систему, яка полегшить виявлення транскордонних порушників і притягнення їх до відповідальності. Запропонована директива стосується чотирьох видів порушень правил дорожнього руху: перевищення швидкості, керування автомобілем у нетверезому стані, невикористання пристібного ремня та проїзд на червоне світло. Ці порушення найбільше спричиняють аварії й смертельні випадки на дорогах. Запропонована Брюсселем Європейська мережа електронного обміну даними уможливить надсилання інформації про порушення з однієї країни в іншу. Звісно, це вимагатиме від країн-членів запровадження належних адміністративних інструментів, але в результаті призведе до простішої, ніж сьогоднішній ручний режим, процедури.

— Безпека на дорогах є справою кожного і пріоритетом для Європейської Комісії, — заявив також Жак Барро. — Ухвалений

нами проект директиви є дуже важливим в низці заходів, які ми для цього вживаємо.

За даними Єврокомісії, загальна частка іноземних водіїв на дорогах ЄС становить лише 5%, але вони скоюють 15% усіх порушень правил. За даними дослідження, проведеного в 2007 році, було також встановлено, що в 2004 році 30% усіх смертельних випадків на автошляхах стали результатом перевищення швидкості, 25% — управління авто в нетверезому стані, 17% — невикористання ременів безпеки й 4% — проїзд на червоне світло.

2001-го Євросоюз поставив перед собою мету зменшити смертність на дорогах ЄС вдвічі протягом наступного десятиліття. Того року в 27 країнах, які зараз належать до ЄС, на дорогах загинуло 54 000 осіб. Потім ця трагічна цифра з року в рік зменшувалася, але в 2007-му цього вперше не сталося — загинуло 43 тисячі. Це можна порівняти з щотижневими катастрофами п'яти середніх за розмірами пасажирських літаків. З 2001 по 2007 кількість загиблих зменшилася на 20%. Але щоб досягти поставленої мети, ЄС до 2010-го має зменшити нинішню цифру ще на 37%. □

СХВАЛЕНО НОВІ СТАНДАРТИ АВІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ СХВАЛИВ НОВІ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ. ЗОКРЕМА, НИМИ ПЕРЕДБАЧЕНА МОЖЛИВІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ АГЕНТІВ, ЯКІ СТЕЖИТИМУТЬ ЗА БЕЗПЕКОЮ ПІД ЧАС ПЕРЕЛІТУ НА БОРТУ ЛІТАКА. Кожна країна-член вільна у своєму рішенні щодо цього, проте у будь-якому разі «повітряні агенти» мають відповідати певному рівню кваліфікації та проходити спеціальні тренування.

Спільні ж базові стандарти включатимуть, серед іншого, перевірку багажу та ручної поклажі через спеціальні «рентгенівські» пристрої, персональний контроль на безпеку, патрулювання в аеропортах та інші види фізичного контролю. Країни-члени можуть застосовувати й жорсткіші заходи безпеки, але вони мають бути адекватними, об'єктивними, недискримінаційними та відповідними ризикам.

Так само самостійно країни мають визначитися з розподілом витрат на заходи безпеки між державою, аеропортами, авіакомпаніями та іншими агентствами. Нове регулювання має набути чинності за два роки з моменту схвалення. Однак статті щодо базових стандартів набувають сили через 20 днів після оприлюднення регулювання в «Офіційному журналі ЄС». □

ЄВРОПЕЙЦІ ВІДЧУВАЮТЬ ОСОБИСТУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СТАН ДОВКІЛЛЯ

Соціологічна служба Європейської Комісії — Євробарометр — оприлюднила результати дослідження щодо ставлення громадян країн ЄС до охорони довкілля. Воно, зокрема, засвідчило, що понад 95% європейців усвідомлюють важливість захисту природи. При цьому понад дві третини респондентів висловилися за те, щоб природоохоронні рішення ухвалювали саме на рівні Євросоюзу.

— Більшість європейців вважають, що Європейський Союз повинен активніше працювати над охороною довкілля і що відповідні рішення найкраще ухвалювати на європейському рівні, — прокоментував це Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Переважна більшість європейців висловлюється також за гармонізоване європейське природоохоронне законодавство і впевнена, що ЄС має допомогти іншим країнам покращити їхні довкільні стандарти.

Деякі інші результати дослідження такі. 58% європейців побоюються використання генетично-модифікованих продуктів, а 21% виступають за це. 63% вважають, що захист довкілля не є перешкодою для економічного розвитку, такою ж його вважають лише 16%.

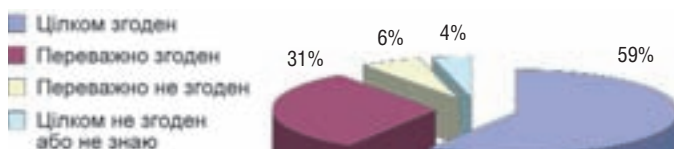
Крім іншого, Євробарометр поцікавився, які ж асоціації пов'язані в європейців із самим поняттям довкілля.

Коли говорять про довкілля, що вам спадає на думку насамперед?

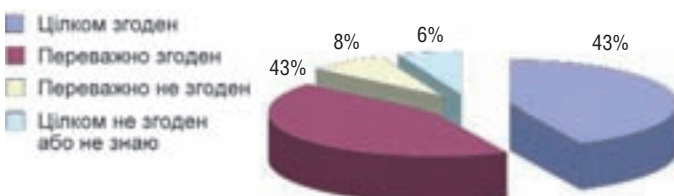

Дослідження також виявило, що європейці відчують високу власну відповідальність за збереження природи.

Чи згодні ви з такими твердженнями? Великі забруднювачі природи (корпорації та промисловість) повинні нести головну відповідальність за захист довкілля

Ви особисто можете відігравати роль в захисті довкілля

РОЗШИРИЛАСЯ МЕРЕЖА ПРИРОДА–2000

Ще на 18 784 квадратних кілометри розширилася недавно європейська мережа захищених природних територій — Природа–2000. Тепер вона займає майже 20% суходолу ЄС та 100 000 кв. км морів.

ДО МЕРЕЖІ ВКЛЮЧЕНО ЧАСТИНИ ТЕРИТОРІЙ У АВСТРІЇ, ФІНЛЯНДІЇ, ФРАНЦІЇ, МАЛЬТІ, ПОЛЬЩІ, СЛОВАЧЧИНІ, СЛОВЕНІЇ, ІСПАНІЇ, ШВЕЦІЇ ТА НА КІПРІ — ВСЬОГО 489 НОВИХ МІСЦЬ. Буде збільшено захист широкого кола представників флори й фауни — від метеликів у фінських луках до летючих мишей у французьких печерах і ведмедів у лісах Словенії. Природа-2000 стосується дуже широкого різновиду територій — луків, печер, лагун тощо.

Філософія цієї мережі така: людина на захищених територіях має працювати разом з природою, її діяльність повинна бути дружньою для довкілля, гармонійною з природою.

— Природа–2000 є найпотужнішою зброєю, яку Європа має в боротьбі із втраченою біорозмаїття, — зазначив Комісар ЄС з питань довкілля Ставрос Дімас. — Ця мережа продовжує розширюватися. Це означає, що ми виграємо в наших зусиллях із припинення втрати біорозмаїття до 2010 року.

А це буде нашою страховкою на майбутнє.

Країни-члени обирають території для включення в мережу Природа–2000 разом із Європейською Комісією. Після затвердження Брюссель формально визнає їх як «Місця союзного значення». Це означає певні зобов'язання країн-членів щодо їх захисту. Після включення тієї чи іншої території в мережу країни-члени мають шість років для імплементації заходів, спрямованих на збереження біорозмаїття. □

ВИЗНАЧИЛИ «ЧЕМПІОНА» ІЗ ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

15 березня в ЄС відзначали Європейський день споживача. Було вперше проведено змагання за приз «Чемпіон із захисту споживачів», який присуджували за найкращу відповідну кампанію чи акцію.

УЧАСТЬ У ЗМАГАННІ БРАЛИ ВСІ КРАЇНИ ЄВРОСОЮЗУ, А ТАКОЖ НОРВЕГІЯ ТА ІСЛАНДІЯ.

Спочатку в кожній з них провели національні конкурси, а їхні переможці взяли участь у всеєвропейському фіналі. Проведенням такого змагання Європейська Комісія прагнула підкреслити важливість роботи на національному та європейському рівнях для пропаганди прав споживачів. Також акція надала можливість країнам-членам визначити найважливіші питання у сфері захисту прав споживачів, поділитися своїми ідеями й підвищити обізнаність громадян з їхніми правами.

При визначенні переможців до уваги брали вагомість кампанії, ефективність використання ресурсів, оригінальність та креативність. Перший приз конкурсу отримала Агенція спо-

живачів Фінляндії — за динамічну інтернет-гру, покликану навчати молодих споживачів їхнім правам та відповідальності як інтернет-покупців. Спеціальних призів удостоєні Ірландія, Велика Британія, Естонія та Норвегія. Загалом, переможці проводили кампанії в таких сферах як різноманіття фінансових послуг, права авіапасажирів, смс-кредити, он-лайн покупки та діти як споживачі.

— Ви маєте чіткі права і не вагайтеся ними користуватися, — звернулася до європейців з нагоди Дня споживача Комісар ЄС з питань захисту прав споживачів Меглена Кунева. — Саме споживачі є рушійною силою ринку, завдяки їм посилюється конкуренція. Я задоволена тим, що в країнах-членах роблять дуже багато для роз'яснення цього. □

ЄВРОКОМІСІЯ ЗАХИЩАЄ ПРАВА ДІТЕЙ

У березні відбувся другий Європейський форум із захисту прав дітей. Європейський Союз є традиційно активним його учасником. Адже ЄС вже має в цій сфері давні напрацювання й програми, які стосуються широкого спектру питань: торгівлі дітьми й сексуальної експлуатації, злочинів проти дитини, дискримінації, дитячої бідності, соціального відторгнення, трудової експлуатації дітей, здоров'я і освіти.

ОСТАННІМ ЧАСОМ ЄВРОКОМІСІЯ ОПРИЛУДНИЛА СПОЧАТКУ ПОВІДОМЛЕННЯ «ОСОБЛИВЕ МІСЦЕ ДІТЕЙ У ЗОВНІШНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЄС», згодом додаток до нього — «У напрямку стратегії ЄС щодо прав дитини».

Серед іншого, рішенням Європейської Комісії зарезервовано телефонний номер 116 000 як єдиний для країн ЄС для термінових

дзвінків у випадку зникнення дитини. Крім цього, Брюссель розпочав роботу з країнами-членами для пропаганди відповідної співпраці на транскордонному рівні — якщо конкретний випадок зникнення дитини стосується іншої країни. Єврокомісія також впроваджує механізм припинення платежів, які роблять через кредитні картки або електронним

способом, купуючи фотографії сексуальної експлуатації дітей в Інтернеті.

Уже десятий рік в ЄС існує програма Дафна III. Вона, зокрема, підтримує проекти, спрямовані на боротьбу з порушенням прав дітей, молоді та жінок. Ось як розподіляється фінансування програми на бюджетний період 2007–2013 років. □

Фінансування проектів з попередження порушень прав дітей, молоді та жінок і боротьба з такими та захист жертв й груп ризику (Дафна III)

Загальний бюджет на 2007–2013 роки: 114,4 млн євро

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
13,90	14,40	15,80	17,20	17,60	17,50	18,00

«ЧЕСЬКІ УРЯДИ ЗАВЖДИ МАЛИ МІЦНУ ПІДТРИМКУ ЛЮДЕЙ ЩОДО НАБЛИЖЕННЯ ДО ЄС ТА ВСТУПУ ДО НЬОГО»

З координатором

програм преси та інформації Представництва Єврокомісії в Україні, громадянином Чехії Девідом СТУЛІКОМ «Євробоюлетень» говорив про роль влади, суспільства та преси в наближенні країни до ЄС — тобто про актуальні для сьогоденної України речі. Хоча, звісно, Чехія була в іншій ситуації. Ще на початку 1990-х вона отримала перспективи членства в Союзі, потім стала кандидатом на вступ і приєдналася до ЄС в 2004 році. Та все ж певні аналогії провести можна.

— Чи можна на прикладі Чехії сказати, хто є головною рушійною силою в наближенні країни до ЄС — влада чи суспільство?

— Повернення до Європи стало метою Чехії відразу після «оксамитової революції». Це підтримувало майже все населення й політичні сили, окрім комуністів. І така народна воля втілювалася в політику, яку послідовно проводила влада. Незалежно від того, хто був в уряді — консерватори чи соціал-демократи — всі завжди підтримували гасло повернення до цивілізованої частини Європи. А втіленням його був вступ до ЄС. Отоже, уряд завжди мав міцну підтримку людей щодо наближення до ЄС та приєднання до нього.

— Але ж, наприклад, одного з колишніх прем'єрів, Вацлава Клауса, вважали євроскептиком...

— Він ніколи не заперечував потреби вступу країни в ЄС. Більше того — саме його уряд подав заявку на членство. Звичайно, з його боку були критичні коментарі щодо функціонування ЄС, його політики в певних сферах. Він висловлював свої погляди. Але ні-

коли не ставив під сумнів прагнення Чехії вступити до Євросоюзу.

— А який відсоток населення цього хотів?

— Під час соціопитувань «за» вступ висловлювалися не менше 65-70% людей. На референдумі «так» сказали 77%.

— Дискусія у чеських ЗМІ була «вступати або не вступати», чи більше йшлося про умови вступу до ЄС?

— Справді, питання вступати чи ні ніколи не стояло. Відповідь на нього була дана ще 1989 року. У 1990-х преса писала про якісь загальні питання євроінтеграції. Але коли 1998-го розпочалися переговори про вступ, ситуація зі статтями на європейську тематику почала мінятися. Виникла дискусія щодо умов приєднання до ЄС, почали висловлювати свої позиції різні групи за інтересами.

Показово, що до кінця 1990 років вступ в ЄС вважався зовнішньополітичним питанням, ним опікувалося МЗС Чехії. А в парламенті навіть не було комітету з питань євроінтеграції, цим займався комітет із зовнішньої політики. Та з розвитком переговорів про приєднання Чехії до ЄС

з'явився урядовий комітет з координації підготовки вступу. Із газет було все більше очевидно, що приєднання до Союзу позначається на всіх сферах повсякденного життя. Слова «ЄС» і «євроінтеграція» почали з'являтися, коли мова йшла про податки, захист прав споживачів тощо. Це природно, адже процес вступу до Союзу на 95% стосувався «домашніх» справ.

— Зрозуміло, що свого часу для чеських журналістів питання ЄС стали новими й складними. Наскільки компетентними були в цій тематиці ваші ЗМІ?

— На початку 1990 років вони інколи платили Європейську Раду та Раду Європи — так само, як це є в Україні. Але зараз журналісти, які займаються європейською тематикою — це молодь, яка закінчила європейські університетські програми навчання. Вони дуже добре підготовлені, справжні спеціалісти в європейських питаннях. З іншого боку, в Чехії було багато програм для журналістів з метою підвищити їхню обізнаність з Європейським Союзом. Ті ж поїздки до інституцій ЄС в Брюсселі — подібне ми організуємо тут для українських журналістів. Але це був справді дуже складний процес.

— Як ви оцінюєте рівень висвітлення тематики ЄС в українських ЗМІ?

— Ми проводимо моніторинг преси й помітно, що питання відносин Україна—ЄС висвітлюються активно. Кількість матеріалів зростає, вони головним чином позитивні. Але помітно також, що більшість їх з'являється в національних ЗМІ. У регіональних — лише в кількох областях, в основному сусідніх з країнами ЄС. Або в таких, як Донецька, де реалізується кілька великих проектів Євросоюзу. В інших областях місцеві ЗМІ пишуть про ЄС не так багато, як би нам хотілося.

— Наскільки український читач або глядач може зрозуміти з матеріалів вітчизняних ЗМІ, що таке ЄС, як він діє, наскільки важким завданням є наближення країни до його стандартів?

(Закінчення на стор. 25).

«ЄС Є ВЕЛИЧЕЗНИМ ПОЛІТИЧНИМ, А НЕ ГЕОГРАФІЧНИМ ПРОЕКТОМ»

Адріанос КІРІАКІДІС — громадянин Кіпру, політичний аналітик. Його країна приєдналася до Європейського Союзу 1 травня 2004 року, а з 1 січня нинішнього року разом з Мальтою перейшла на єдину європейську валюту — євро. Однак проблемою залишається поділ острова на дві частини, кіпріотську й турецьку. Про все це — розмова з Адріаносом КІРІАКІДІСОМ.

— Наскільки легким для кіпріотів був перехід на євро?

— Запровадження євро виглядало переважно безпроблемним процесом. Згідно з опитуваннями протягом перших 20 днів січня майже 96% банкнот старої валюти — кіпрського фунту — було вилучено з обігу, й люди почали використовувати євро під час трансакцій. Перебуваючи досить далеко від Європи у плані географічному, кіпріоти були знайомі з єдиною європейською валютою і до 1 січня цього року. Вони багато подорожують, особливо в європейському напрямку.

— Чи є якась ностальгія за національною валютою?

— Так, певна ностальгія, сказати б, висить у повітрі. Але, водночас, це ж не перша зміна валюти на Кіпрі від набуття ним у 1960 році незалежності. Та й кіпріоти дуже хотіли приєднатися до євросони і з економічних, і з політичних міркувань.

— Чи зросли внаслідок запровадження євро ціни?

(Закінчення. Початок на стор. 24).

— Українські журналісти дуже стараються, щоб дати людям розуміння Євросоюзу на практичному рівні. Ясно, що одна справа — показати, як живуть в ЄС, а інша — як функціонує Союз, як працюють його механізми. І тут треба сказати, що багато громадян ЄС самі не надто розуміють стосунки між різними його інституціями. Це справді дуже складні речі. Наведу приклад Чехії. Коли у нас стало більше інформації про ЄС, уряд проводив інформаційні кампанії, то під час соціопитувань інколи навіть більшало людей, які відповідали, що не мають достатньо інформації про роботу Союзу. І це можна пояснити: коли до пересічної людини надходить інформація про ЄС, вона починає розуміти, наскільки процес його функціонування є складним. Отоже, з'являється почуття розгубленості й усвідомлення, що ще багато чого не знає. Тобто таке собі зачароване коло — що більше інформації надходить, то інколи люди почуваються непоінформованими. Так що в цьому українці навряд чи надто відрізняються від громадян ЄС. □

— Люди на Кіпрі справді дуже занепокоєні зростанням цін після 1 січня, однак подорожчання не стало більшим за очікуване. Зрештою, зростання цін на нафту й пшеницю більше впливають на рейтинг інфляції, ніж запровадження євро.

— Після майже чотирьох років членства Кіпру в Євросоюзі, що видається найбільшою перевагою цього? Чи не думаєте, що поза ЄС країна була б не менш успішною — враховуючи, що Кіпр і до травня 2004 року був демократичною державою з розвиненою економікою?

Кіпрська економіка не є вільною ринковою — вона регулюється державою. Крім того, православна церква, через присутні на фондових біржах компанії, має величезну частку в економіці, є значним гравцем у фінансовому секторі та сфері послуг. Звісно, ситуація має суттєво змінитися, але не в такий спосіб, щоб спричинити у людей якісь відчуття економічної та соціальної небезпеки. Кіпріоти цілком усвідомлюють нові можливості та потенціал, нову економічну динаміку.

А головними перевагами вступу до ЄС є політичні. Кіпр є членом Європейського Союзу, має рівне з іншими країнами-членами право в ухваленні в ньому одних рішень або блокуванні інших.

Зрештою, кіпріоти переконані, що лише завдяки втручанням Європейського Союзу можна досягти справедливого вирішення кіпрського питання. Важливим тут є воля турецьких кіпріотів та Туреччини до вступу в ЄС.

— Яку саме роль ЄС може відігравати у возз'єднанні Кіпру?

— Євросоюз може забезпечити рамки для політичного вирішення кіпрської проблеми. Бо це політична організація, де люди й уряди мають змогу щодня контактувати, проводити переговори. Крім того, такі країни як Бельгія можуть поділитися власним досвідом соціального та інституційного співробітництва двох громад.

Кіпр міг би дати кожному громадянину можливість жити у мирі та добробуті, незалежно від конституційного оформлення можливого мирного рішення. Воно могло б однозначно

бути виграшним для обох сторін. Кіпріоти могли б почуватися звільненими від «зеленої зони» (буферної зони, яка ділить острів на дві частини). Хоча, думаю, процес возз'єднання острова може забрати понад 10 років, бо він має бути поступовим. Але вже зараз не можна дозволяти собі втрачати час.

— Що ви думаєте про майбутнє розширення ЄС? Як відомо, є різні точки зору — наприклад, що Союз має зафіксувати свої кордони після приєднання до нього західнобалканських країн, або що ЄС має надати членські перспективи Україні та Молдові, а також сприяти членству Туреччини.

— ЄС — це величезний політичний, а не географічний проект. Союз прагне поширити демократичні цінності й солідарність серед людей незалежно від їхньої національності чи віри. Це є фірмовою позицією ЄС, яка чітко закріплена в офіційних документах європейських інституцій та резолюціях. Географічна позиція будь-якої країни не може слугувати аргументом чи правом на вступ. Тут більше важить послідовність процесу. Як єдиний простір Європа буде розширюватися поступово й відповідно до політичних обставин, оцінки кожного зробленого кроку. Попередні розширення Союзу називали «хвилями» — вони ніби систематично накопувалися одна за одною. Поки що немає якихось ознак зміни такого підходу в майбутньому. □

УКРАЇНЦІ ВКОРІНЮЮТЬСЯ В ІСПАНІЇ

З Києва до Барселони летіти майже чотири години. Столиця Каталонії зустрічає дуже сильним вітром, під яким просто танцює при заході на посадку літак, яскравим сонцем і великою кількістю слів, яких не знайдеш в українсько-іспанському словнику.

Учні української недільної школи в Барселоні під час Свята першого дзвоника.

МІСЦЕВА КАТАЛОНСЬКА МОВА ЯВНО ПЕРЕВАЖАЄ ІСПАНСЬКУ. Написи в громадських місцях часом дублюються, часом — лише каталонською. Можливо, за якийсь час тут можна буде зустріти й написи українською.

— О, в нас тут багато українців, — каже сеньйор на рецепції барселонського готелю, взявши в руки мій паспорт. Іспанія справді є однією з найпопулярніших країн серед українських трудових мігрантів. Їх тут кілька сотень тисяч. Усі разом — таке собі досить велике українське місто.

БАГАТО З «ІСПАНСЬКИХ» УКРАЇНЦІВ ВЖЕ НАВРЯД ЧИ ПОВЕРНУТЬСЯ НА БАТЬКІВЩИНУ. В Іспанії формується численна українська діаспора. Голова Асоціації українців Каталонії «Червона калина» Володимир Петрущак з Тернопільщини тут вже вісім років. З ним дружина, двоє дітей. Сім'я навіть купила в кредит квартиру.

— Ставлення до українців досить доброзичливе, — розповідає Володимир. — Та й загалом ставлення до людини європейське. Наші діти незалежно від того, легально чи нелегально тут їхні батьки, мають право на навчання у школі. Потрібен лише документ, який підтверджує попередню освіту. Коли до шко-

ли приходять діти іммігрантів, до них прикріплюють учителя, який працює з дитиною додатково півроку чи рік — доки вона освоїться.

ІСПАНІЯ ВСТУПИЛА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 1986 РОКУ ПІСЛЯ ВАЖКИХ РОКІВ ДИКТАТУРИ, з не до кінця загоєними ранами громадянської війни, менш розвиненою економічно, ніж західно- чи північноєвропейські країни. Але нині вона є однією з найпотужніших держав ЄС. Принаймні, зовні нічим не поступається таким загальновідомим лідерам як Німеччина чи Франція. Ті ж ідеальні дороги, чітка, розписана по хвилинах робота міського транспорту, гарна робота комунальних служб, досить високі зарплати.

— Іспанці самі кажуть, що ще 20 років тому це була зовсім інша країна, — зауважує Володимир Петрущак.

БАРСЕЛОНА — ОДНЕ З НАЙКРАСИВИШИХ МІСТ ІСПАНІЇ. Стара його частина біля порту, знаменитий пішохідний бульвар Рамбла довжиною кілометр, широкі проспекти й архітектурні шедеври скульптора Антоніо Гауді: все це не може не запам'ятися. У численних ресторанах і кафе можна скуштувати традиційну іспанську паелью — стра-

ву з рису й морепродуктів. Навіть ранньої весни в Барселоні багато туристів: на вулицях чути англійську, німецьку, італійську мови. Звісно, французьку — до Франції звідси лише 150 кілометрів.

І аж за тисячу кілометрів на південь — місто Малага в мальовничій Андалузії. Край вражає своєю своєрідною архітектурою (дається взнаки мавританське минуле) та екзотикою. Море, мандаринові, оливкові й апельсинові сади, зарості мімози вздовж доріг, тріскотіння папуг у глибині пальмової крони... У Малазі чи не найбільша в Іспанії концентрація українців. Їх зустрічаєш скрізь: на вокзалі, на вулицях, у міському транспорті.

Тарас Петруняк з Івано-Франківська — православний священник. Втім, приїхав сюди як звичайний заробітчанин, духовного сану набув уже в Іспанії. З ним тут дружина і двоє дітей, причому молодша донька народилася вже в Іспанії півроку тому. Службу відправляє в одній з місцевих римо-католицьких церков.

Отець Тарас є одним із тих, чий плани на майбутнє також пов'язані з Іспанією.

— Мерія Малаги виділила нам три з половиною тисячі квадратних метрів території на будівництво храму, — розповідає він. — Крім церкви, плануємо побудувати підсобні приміщення, де будуть класи для недільної української школи та асоціації українців Малаги.

СТОЛИЦЯ КРАЇНИ — МАДРИД ВРАЖАЄ СВОЄЮ КОМПАКТНІСТЮ І, ВОДНОЧАС, ВІДСУТНІСТЮ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТИСНЯВИ НА ВУЛИЦЯХ. Колишній львів'янин Юрій Чопик є головою Української громади Іспанії за права, честь і гідність українців. В Іспанії він уже вісім років, працює в чотиризірковому готелі в центрі Мадрида. Акуратно вдягнений, гарно розмовляє іспанською мовою.

Він згадує, як 2004 року організував мітинги тутешніх українців на підтримку «помаранчевої революції». Саме той рух і дав поштовх створенню організації. Зараз Юрій готує документи для отримання фінансування з іспанського бюджету в рамках програм на підтримку іммігрантів.

— Залишаться тут молодь, яка вже взяла кредити на квартири, — каже він. — Залишаться сім'ї з дітьми. В Іспанії сформується міцна українська діаспора.

Анатолій Марченко

Читайте в наступному номері: • Зобов'язання ЄС щодо Афганістану залишаються незмінними — виступ Президента Єврокомісії Жозе Мануеля Баррозу на Бухарестському саміті НАТО.

• Компанія «Баккарді» розпочала акцію з підвищення безпеки на європейських дорогах. На фото (зліва направо): Віце-президент Єврокомісії Жак Барро, який відповідає за питання транспорту, колишній чемпіон «Формули-1» Міхаель Шумахер та президент «Баккарді» Андреас Гемблер.

Мальовничий пейзаж
Північної Ірландії

Відоме легендарним чудовиськом
озеро Лох-Несс у Шотландії

Містами і країнами ЄС

Велика Британія

Офіційна назва держави — **Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії**. До ЄС приєдналася 1973 року. Складається з чотирьох історико-географічних областей: Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії.

Населення — близько 60 млн чоловік. З них понад 80% — англійці, близько 10% — шотландці, решта ірландці та валлійці. Панівна церква — англіканська.

Країна не є членом Шенгенського візового простору та зони євро. Національна валюта — фунт стерлінгів.

Велика Британія — парламентська монархія на чолі з королевою Єлизаветою II. Законодавчим органом є парламент, який складається з Палати общин і Палати лордів. Уряд очолює прем'єр-міністр.

Країна дуже мальовнича. Рельєф британського острова перемінний. На півночі гористий, з Грампіанськими горами в Шотландії, Пеннінами на півночі Англії, Кембрійськими горами в Уельсі. Острів відокремився від європейського континенту близько 6 тис. років до н. е.

Британський парламент — Вестмінстер

Село Денхем у графстві Сомерсет

Знаменитий своїм
університетом Кембрідж